

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odgovori. — Udeje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprijema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprije reklamacije so poštnine proste.

Na vojsko?

Zopet udarja rožljanje orožja glasneje na naše uho. Toda sedaj se ni bati samo vojske med Avstrijo in Srbijo, ampak velike bitke med evropskimi državami.

Razmerje med Avstrijo in Srbijo je postalno v zadnjem času zopet skrajno napeto. V Srbiji se prirejajo shodi, na katerih se hujška proti Avstriji, prestonaslednik Jurij v svoji mladenički nepremišljeno navdušuje za vojsko, časniki kličejo ljudstvo v boj proti nam, vojaštvu se zbira in oborožuje, cela Srbija je pripravljena na to, da prime za orožje in udari po nas.

Avstrija ne more več dolgo mirno gledati, da se sosedna dežela celo očito pripravlja na boj proti njej. Bilo bi tudi smešno, pustiti sovražniku se oboržiti do zadnjega, da potem popolnoma pripravljen planje na nas. Zato bu Avstrija, tako se glasi iz Dunaja, celo jasno vprašala Srbijo, kaj namerava. Če noče vojske z nami, potem se naj razoroži in pomiri srbsko javnost, če pa hoče vojsko, bo Avstrija takoj prekoraciila srbsko mejo in ne bo dalje čakala, da Srbija dovrši svoje vojne priprave.

Srbske priprave za vojsko stanejo Avstrijo že ogromno sveto, kajti tudi Avstrija ni smela rok križem držati, ampak morala je svoje meje proti Srbiji zaščititi. Vse priprave nas stanejo 580 milijonov K., od katerih je 280 milijonov že izdanih, 300 pa zaračunanih, a še ne plačanih. Skrajni čas je torej, da se razmere med Srbijo in Avstrijo razjasnijo, kajti tak oborožen mir kakor sedaj nas stane toliko kot vojska. Avstrija se trudi, da se položaj zares kmalu razjasni. V poučenih krogih se trdi, da bo v dveh do treh tednih položaj razjasnen, to se pravi, čez tri tedne bode vojska ali pa mir zagotovljen.

Ce bi prišlo do vojske med Avstrijo in Srbijo, potem bi se vojska kmalu raztegnila tudi na druge države. Gotovo je, da bi Rusija priskočila Srbiji na pomoč. Rusija res že zbira ob avstrijski meji svoje vojaštvu in občinata se zabilježujejo dolžnosti, ki jih imajo za slučaj mobilizacije.

Ako pa Rusija nastopi proti nam, teda je na podlagi avstrijsko-nemške zveze Nemčija dolžna, priti nam z vso svojo vojno silo na pomoč. Italija nima te zaveznosti nasproti nam, pač pa nihče ne dvomi, da bi Italija porabila priložnost, ko smo mi zapleteni v vojsko, ter nas napadla, da nam iztrga avstrijske

laške kraje. Avstrija to dobro ve, za to pa trdi postavlja vojake in kanone na italijansko mejo.

Tudi druge države hočejo uporabiti priliko, ako bi se vnela vojska med nami in Srbijo. Rumunija baje že mobilizira, Turčija se na mejah marljivo pripravlja, posebno proti Srbiji in Bolgariji.

Položaj je torej resen in bližajo se časi, v katerih se bo odločevalo o velikih rečeh.

Pokušnja vin na Dunaju.

Vodstvo društva v varstvo avstr. vinarstva v Kremsu (Nižje Avstrijsko) je sklenilo prirediti dne 15. in 16. aprila t. l. na Dunaju pokušnjo vin, pridelanih v raznih deželah monarchije.

S projektovano pokušnjo se ima počati slika o vrednosti čistih trdnih nasadov, ki pridejo v poštev za posamezne dežele in ki morajo zadobivati s splošno obnovitvijo vinogradov na ameriški podlagi večno večji pomen. V obče se priznava, da pokaže uvedba čistih nasadov pravi tipični karakter vina iz posameznih krajev, in v interesu vinogradništva, kakor tudi vinske trgovine je, da se ti nasadi kar največ mogoče pospešujejo. Je sicer res, da je dobiti tudi iz mešanih nasadov dobra, včasih tudi izborna vina za trgovino, njihov karakter pa je odvisen bodisi od ene, ali druge trdne vrste, ki se nahaja v večji množini v vinogradu.

Vinska poskušnja, ki je o njej tu govor, se bo razločevala od dosedanjih in bo nudila samo vina posameznih trdnih vrst. Zanimala bo brezvomno ne samo strokovnjake, ampak tudi vinske trgovce in gostilnčarje, ker se bodo lahko primerjale med seboj posamezne vinske vrste, n. pr. rizling, traminec veltlinec, laški rizlin, različna črna vina itd. iz vseh dežel, kjer se pridelujejo.

Za zgoraj omenjeno poskušnjo je izdalo vodstvo društva sledeča pravila:

1. Pri državni pokušnji more razstaviti vsak avstrijski vinogradnik lastni vinski pridelek zadnje trgatev.

2. H pokušnji se pripuste le brezvomno pristna bela, črna in ruščiča vina, ki so se dobila iz ene vrste trt.

3. Vina iz mešanih nasadov, potem ona, ki se jim je dodal sladkor, ali se jim je odvzela kislina ter vina, ki niso še povreda, se ne smejo razstaviti.

Prijave za dopošiljanje vina h pokušnji spreje-

ma že sedaj vodstvo zgoraj imenovanega društva za varstvo avstrijskega vinarstva (Geschäftsleitung des Vereines zum Schutze des österr. Weinbaues in Krems N. Oesterr.), ki daje vsa potrebna pojasnila.

Politični ogled.

— Državni zbor bo baje zopet sklican za dne 16. marca. Vlada potrebuje rekrute, podržavljenje železnic in delegacij. Vsled vojskine nevarnosti si želi namreč vojni minister delegacij, ki bi mu naj dovolile okoli 270 milijonov za vojne priprave. Ako bi državni zbor iz kateregakoli razloga ne delal, bo ga vlada takoj zaključila in vladala sama s § 14; pozneje bo še enkrat skusila z državnim zborom in če bi zopet ne hotel delati, bo ga razpustila in razpisala nove volitve.

— Deželnozborske volitve za Štajersko se bodo vrstile v drugi polovici maja. Cesar je dne 19. t. m. potrdil spremembu deželnega reda in deželnega volilnega reda.

— Slovanska opozicija, katero je slovenski poslanec idr. Šusteršič organiziral, se imenuje Slovanska jednota ter vzbuja med Nemci mnogo straha. V strahu vidijo Nemci pošasti ter pišejo celo, da stoji Rusija, ali vsaj vseslovanska struja za njo. Istinito pa tiči za Slovansko jednoto le nekaj, namreč nevarnost za nemško predržnost. Bienerth je misil, da lahko pobere vsakega nemškega petelina ter ga naredi za ministra. Toda vstali so Slovani ter zaklicali Bienerthu: Stoj! Ako me bo deserterjev v Slovanski jednoti, bodo Slovani gotovo tudi kaj dosegli.

— Pogajanja za mir. Nevarnost, da pride med Avstrijo in Srbijo do vojske, je nekatere velike države vzbudila, da so začele resno posređovati za mir. Te države so Nemčija, Francija, Anglija in Italija. Nemčija in Italija vplivata na Avstrijo, Francija in Anglija pa na Rusijo, da odneha.

— **Bulgarija:** Rusija je pripoznala bolgarskega kneza Ferdinandina kot neodvisnega carja in mu ob priliku sprevoda po velikem knezu Vladimiriju izkazala vse časti, kakor se izkazujejo neodvisnim vladarjem. Seveda je Turčija vsled tega na Rusijo zelo huda, a tudi drugim državam ni po volji, da je Rusija nastopila na lastno roko in ni iskala sporazumlenja z drugimi državami.

PODLISTEK.

Pred vojsko.

Narodna pesem.

Ljuba si, pomlad zelena,
Kako si lepo razcvetena!
Brž ko se ozeleniš,
Ljubim fantom žalost striš.

Ko se drevje ozelenjuje,
Ljubim fantom napov'duje,
Da je prišel tisti čas,
Ko jih kliče vojske glas.

Za to brambo domovine
Vzame cesar staršem sine,
Božja sveta volja je,
Da lep fant k soldatom gre.

Mater, očeta zapustiti,
Se od hiše posloviti,
Mlad odiši, Bog ve kam,
To je bridko fantom nam.

Ne vemo, kam se podali,
Kam nas bodo zdaj pognali,
Ali pa pride kdo domu,
To je skrito všakemu.

Ne vemo, kje smrt je bila,
Kdaj al kje nas bo objela,

Al bo mirna naša smrt,
Al bo kdo od kugle strt.

Bobni bodo ropotali,
Pot krvavi oznanovali,
Takrat, oj preljubi dom,
Na te zadnjič mislit bom.

Krogle bodo žvižgat jele,
Bombe in granate pele,
Takrat zadnjič žez gore
Pozdravljalo bo moje srce.

Mater, očeta v duh objamem,
Zadnjikrat slovo še vzamem,
Desno ruko jim podam,
Kam srota grem, ne znam.

Zbogom, bratje in sestrica,
Puška boje mi družica,
Z vami jedel več ne bom,
Kruh soldatki jedel bom.

Zbogom rojstna ti vasica
In domača ti cerkvica,
Zadnjič vsem podam roko,
Če me več nazaj ne bo.

Juhej cesarski vi vojaki,
Ždaj mi bo te novi brati:
Fant lep mora bit soldat,
Bog in cesar ga 'ma rad.

Bobej nas že obuduje,
Božja volja se spoluje:
Puško, satijo, bajonet
Mora vsakdo zdaj imeti!

Starš, nekajte žalovati,
Tud' Marija j' mogla dati
Svojga božjega Sinu
Gor Očet' nebeškemu.

Jaz vas prosim lepo milo,
Če se bode razglasilo:
Mrtev sin je vaš soldat,
Dajte ranjiga maso brat!

Sedma zapoved.

Poslov. J. Z.

Od kraja se je obema precej dobro godilo. A časi so se vedno bolj slabšali in število otrok je vedno bolj naraščalo, dokler jih ni bilo šest, kakor pri starem Strnadu. Zraven tega je Lurka svoje mesto nepričakovano zgubil, ker je tovarno kupil drug tovarnar, ki je pripeljal svoje ljudi seboj ter stare delavce večinoma odpustil.

Lukec dolgo ni mogel dobiti stalnega mesta in tudi Nežika ni mogla iti nikamor na delo, morala je biti doma pri otrokih.

Tako sta morala prodati polagoma pohištvo in tudi zadnji spomin na staršice, nekaj lepih podob iz sv. pisma. Ničesar drugega ni ostalo v sobi, nego leseni križ, pred katerim so Luke in njegova družina pogosto iskreno molili in ga poljubovali.

Maia politična raznolika.

Dne 18. februarja: Na Dunaju se je vršil včeraj ministrski svet. Razpravljal je o zunanjem položaju. — Istopako je zboroval včeraj na Dunaju izvrševalni odbor nemških strank. Izjavil se je za takojšnje sklicanje državnega zbora. — Angleški kralj namerava baje po leti zopet posetiti našega cesarja v Išlu. — Vlada je odredila pri več članih češke narodno-socialne stranke hjsne preiskave, ker so obdolženi veleizdaje, razžaljenja veličanstva, hujskanja itd. Pri več poslancih so že baje našli sumljiva pisma. — Turški ministri za zunanje zadeve postane Rifaat-paša, poslanik v Londonu. — Mesec Berolin na Nemškem je zadnji čas silno razburjen. Nek neznanec napada ženske kar na ulici in jim zasadi nož v trebuhi. Dosedaj je ranjenih 25 žensk.

Dne 19. februarja: Istrski deželni zbor radi notranjepolitičnega položaja ne bo sklican. — Na Dunaj je dospel dne 17. t. m. ruski poslanik iz Belgrada, Sergejev, da posreduje pri avstrijski vladi, da se mirno reši spor s Srbijo. — Italijanski zunanji minister Tittoni je obolen na hudi influenci. — Turški ministrski svet se je včeraj posvetoval o sredstvih, kako končno odpraviti bojkot, ki je v Sandžaku že docela ponehal. — Nevarni nemiri v Indiji še niso ponehali. Policia je prišla na sled veliki uporniški organizaciji, ki je sestavljena in urejena po zgledu russkih revolucionarnih družb.

Dne 20. februarja: Prestolonaslednik Fran Ferdinand se dne 23. februarja vrne iz Moritca na Dunaj. Njegov prihod je baje v zvezi z nemiri na vzhodu. — V Belgradu se je vršil 18. februarja ura trajajoč ministrski svet, ki je razpravljal o poročilih dunajskega poslanika. — Italijanski minister Tittoni je nevarno zbolel na influenci. — Dalmatinski namestnik potuje po južni Dalmaciji, da se pouči o krajevnih razmerah. — Turški ministrski svet je včeraj odobril spremembe zapisnika med avstro-ogrskim poslanikom in turškim trgovinskim ministrom. Ako te spremembe sprejme tudi avstrijska vlada, tedaj bo zapisnik v kratkem podpisani. — Ruski odpolsanec Sergejev, poslan na Dunaj, se je že podal v Belgrad. — Srbska skupština je izrekla ministru za narodno gospodarstvo Raduloviču nezaupnico z 61 proti 33 glasovom.

Dne 21. februarja: Nadvojvoda Fran Ferdinand je odložil protektorat nižjeavstrijske Kmetijske družbe. — Med Avstrijo in Srbijo bodo posredovali Francija, Anglija in Nemčija. — Srbsko ministrstvo bo odstopilo. Kralj upa potem sestaviti koalicjsko ministrstvo, kateremu bi prevsedoval Pasič, zunanji minister pa bi bil Milovanovič. — Na Dunaj je prispel japonski princ Kuni, katerega je včeraj cesar sprejel v posebni avdijenci. — Ruska carica je odlikovala italijansko kraljico s križem Aleksandra II. v znak njene skrbnosti za ponesrečenje pri zadnjem potresu v Kababriji. — Portugalska kraljica je nevarno zbolela. — V Carigradu je včeraj umrl Reuf paša, znan iz rusko-turške vojne.

Dne 22. februarja: Nemčija, Anglija, Francija in Italija so izjavile, da ne pripoznajo neodvisnosti Bolgarske, in da se mora Bolgarska pogoditi s Turčijo. — Pogodba med Avstrijo in Turčijo bo jutri podpisana. — Francija dela na to, da se ta, evropskemu miru nevaren spor med Avstrijo in Srbijo mirnim potom poravnava. — Ruska vlada je baje proti mirnemu sporazumu. Tudi kralj Peter upa, da se vse mirno izteče. — V Solunu je prenehal bojkot proti avstrijskemu blagu. — V Brnu je umrl član gospodske zbornice Gompetz. — Hrvatska vlada je prepovedala

Zvest ostati temu svetuemu znamenju je Lukec slovensko obljudil umirajočim starišem; in v svojem nadaljnjem življenju ni niti za malce odstopil od svoje oblube.

To lepo zaupanje v Boga se mu je tudi poplačalo. Že star pregovor pravi: „Kjer je sila najvišja, je božja roka najbližja“.

Ravno, ko je bil pogled v prihodnjost najbolj žalosten, se je ta mahoma razjasnila. Spraznilo se je mesto v železniški tovarni novega gospoda tovarnarja in to mesto je Lukec na priporočbo prejšnjega gospodarja takoj dobil. Plačilo je bilo dobro, a delo je bilo tudi vredno plačila. To je priznal tudi novi gospodar, gospod Drvar, ki je pogosto pohvalil Lukeca in mu je včasih tudi dal kaj postrani zaslužiti, kar je vzbudilo pri drugih nevoščljivost.

Posebno nevoščljiv mu je bil Peter Skuhač, jeden izmed delavcev, ki so prišli z novim gospodom. Bil je nemiren in jezljiv človek, ki nikomur ni kaj boljšega privoščil in je bil vedno pripravljen delati preprič in nemir.

Odkar je zapazil, da je Drvar Strnada naklonjen, je gojil vedno sovraščvo do Strnada in ničesar si ni bolj želel, kakor da bi ga mogel pri gospodarju začrniti. Poznal je pa tudi gospodarja precej dobro in je vedel, da ako je zgubil o kakem delavcu dobro mnenje, potem si je to delavec težko več pravil.

Najhitreje je mislil Peter, da se mu namen posreči, ako dobi Strnada med svojo zlobno tovaršijo. Tukaj se potem lahko napravi kakšen preprič in kot povzročitelj pretepa se obdolži Strnad.

Sumljivo je bilo, da se je kar na mah skušal Skuhač bližati Lukecu in da mu je že večkrat kako

v Hrvatski in Slavoniji v Belgradu izhajajoč list: „Nedjeljni Pregled“. — V Zagrebu se ustanovi višja madjarska dekuška šola.

Dne 23. februarja: Cesar je danes sprejel v avdijenci ogrskega trgovinskega ministra Košuta. V poučnih krogih trdijo, da se je v tej avdijenci odločilo bančno vprašanje. — V Zemlinu se je vršilo včeraj zborovanje odbora za narodno obrambo. Prestonaslednik Jurij je dal po zastopniku zborovanje pozdraviti in izjaviti, da, ker so prostovoljci popolnoma oboroženi in je med temi 40.000 srbskih prostovoljci tudi veliko število srbskih častnikov, bi odbor v trenotku, ko bi Srbija sklenila z Avstrijo sramoten mir, na svojo rcko proti temu nastopil. — Bolgarski kralj Ferdinand je obiskal včeraj v Carskem Selu ruskega carja. — Iz Bolgarije poročajo, da se bo ministrski predsednik podal v Petrograd, in sicer radi priznanja Bolgarije. — V Srbiji se je sestavilo novo ministrstvo iz vseh strank. Ministrski predsednik je postal Novakovič, minister za zunanje zadeve je postal prejšnji minister Milovanovič.

Dne 24. februarja: Novo srbsko ministrstvo Novakovič se smatra kot Avstriji neprijazno. — Bienerth se trudi skovati iz nemških nacionalcev, krščanskih socialcev, Poljakov ter socialdemokratov večino v državnem zboru. Torej rajši socialdemokrate nego Slovane. — Kočevski knez Auersberg je moral odložiti predsedstvo nižjeavstrijske Kmetijske družbe, ker je razžalil prestolonaslednika Franca Ferdinanda. — Vlada zasleduje kazensko mnogo članov češko-radikalne stranke, ker ji njeni poslanci na Dunaju delajo neprilike. Bienerth pač slabo računi, če misli, da bo na ta način koga ukrotil.

Razne novice.

Duhovniške vesti. C. g. dr. Franc Krulic, do sedaj stolni kaplan v Mariboru, nastopi svoje nadzupn. mesto v Laškem trgu dne 1. marca. Na njegovo mesto pride č. gospod Martin Petelinšek od Sv. Magdalene, kamor gre č. gospod Ivan Bogovič iz Sv. Jurija ob juž. žel. — Gospod kaplan Alojzij Gričnik, ki je imenovan za župnika v Reki, nastopi župnijo dne 1. marca. Na njegovo mesto k Sv. Marku niže Ptuja pride č. gospod Ivan Atelšek, kaplan v Starem trgu. — Č. gospod župnik Skuhersky, ki se je meseca decembra nevarno poškodoval, je zopet popolnoma okrevljal. — Č. gospod Ivan Jurko, kaplan na Sladkem gori, je dobil župnijo Pameče.

* **Deželnozbarske volitve** še niso razpisane, čepravno je cesar dne 19. t. m. potrdil spremembo deželnega volilnega reda. Na Štajerskem še le stopi vsaka postava 45 dni po cesarjevem potrjenju v včljavo.

* **Zvišanje učiteljskih plač** nanovo zahteva z vso odločnostjo sobotni „Nar. dnev.“ in sicer se jih naj dolči plača kakor jo imajo uradniki 9. in 8. činovnega razreda. Na eni strani zahteva liberalna stranka novih davčnih bremen za svoje učiteljstvo, na drugi strani pa se protivi ljudskemu zavarovanju, kjer bi kmetje vsaj sami za se plačevali.

* **Odborova seja** S. K. S. Z. bo v četrtek dne 4. aprila ob 5. uri popoldne v uredništvu „S. cv. Gospodarja.“

* **Gotovo** Vam je že znano, da je Vaša dolžnost pisati pisma na papir. „Biti slovenske krv“ — bodi Slovence v ponos“ izdala Cirilova tiskarna v Mariboru v korist S. K. S. Z. Pri tem pa ne pozabite vsakega pišča kolekovati s kolkom: „Obmejnem bratom — v pomoč.“

* **Te vžigalice** so za nič, sa mnogokrat pritožujejo naše kuharice pri žveplenkah židovskega izdelka. Začo jim

majhno uslugo storil s tem, da mu je med odmorom ponudil požirek slivovke ali par peres tobaka, kar pa je Lukec vedno odklonil, češ, da ni ne pivec in ne kadilec. Čudno se mu je zdelo, da je Peter „prepirljivec“, kakor ga je imenoval, naenkrat tako prijazen postal.

Pil Lukec res ni, imel je doma družino. Pošebo pa so bile v zadnjem času družinske razmere prav žalostne; otroci sobolehalo neprestano in večina zaslužka se je porabila za zdravila. Po dnevu je bilo polno dela, po noči pa ne miru, in ta napor je oslabil najprej mater in tudi Lukecu so začele moči pešati; enemu otroku je manjkal moč v udih, moralo bi dobiti boljšo hrano in se preseliti iz mokrega, kletnega stanovanja; drugo je imelo oslovske kašelj, morallo bi iti na deželo na prosti zrak. Otrok je že bil tako slab, da so o okrejanju dvomili, ako ne izpremeni zraka. Pa kje vzeti denar, kateri je Strnadin tako že primanjkoval. Nežika ni vedela drugega sveta, nego kar je že možu večkrat svetovala, naj prosi pri delodajalcu, da mu da nekaj naprej. „Saj veš“, je pristavila, „kako prijazno ti je šel g. Drvar na roko, ko si bil pred dvema mesecema bolan. Takoj si dobil 15 gl. naprej. In kako dobro so nam došli. Gotovo bo tudi zdaj nekaj dal, in ko ozdrave otroci, pođe delo zopet urno izpod rok in z dvojno pridnostjo zopet lahko to poravnati, kar se je porabilo.“

Lukec je neverjetno zmajal z glavo. „Tako mamo časa je od tega, kar sem dobil prvi denar in še tega nisem popolnoma izplačal.“

„Daj, poskus, otrokom na ljubo“, mu prigovala žena, „če bi imel nekaj gotovega v rokah, bi se lahko preselili v stanovanje na dvorišču. Tamkaj bi bilo suho. Bili bi v hiši posestnice mlekarne in tam-

mi prav toplo priporočamo žvepljenke „V korist obmejnem Slovencem“, ki so ene najboljih, kar se jih da dobiti. Rabite samo te vžigalice in imate 1. dobro blago in 2. pa koristite obmejnem Slovencem.

* **Mladeniški znak v trobojni barvi** zelo hudo bode v oči naše Germane. Kar rudeči postanejo, ako zagledajo tak znak. Ker so pa naši Nemci blede narave, zato si vsi mladeniči omislite te znake, da bodo Nemci vsled tega vedno rudeči. Znaki se dobivajo pri S. K. S. Z. v Marijبورu 80 v komad.

V liberalnem taboru se godi kakor pri ciganih. „Narodni Dnevnik“ očita „Učit. Tov.“, da mu krade članke.

* **Ljubezen do kmeta.** Čudne izraste poganja narodno-napredna stranka pri nas na Spodnjem Štajerskem. Pred kratkim smo poročali, da so se zvezali narodni strankarji v Framu pri občinskih volitvah z nemškutarji proti slovenskim kmetom. Iz istega kraja dobimo še drugo čudno vest. Tamošnje kmečko bralno društvo, ki je v liberalnih rokah, se odslej ne bo več imenovalo „kmečko“, ampak samo bralno društvo. Narodni strankarji se torej sramujejo imena „kmet“. Kmalu bodo deželnozbarske volitve in takrat bo treba liberalno stranko opomniti na take ljubezni-vosti nasproti kmetu.

„Svobodna šola“ v pravi luči. Tajnik „Svobodne šole“ Berhard je prišel dne 16. t. m. na zborovanje Pijevega društva v Währingu. Krščansko-socialni govornik Berger se je bavil v svojem govoru s „Svobodno šolo“ ter dokazal dvojni obraz: enkrat pravi, da hoče strogo izpolnjevanje sedajnega državnega šolskega zakona, drugokrat pa, da hoče odstraniti verouk iz šole. Vpraša torej navzočega tajnika, kateri je pravi namen. Tajnik Berhard izjavlja, da je Berger zmerno govoril in da mu vsled tega odgovarja. Naloga „Svobodne šole“ je, propovedovati sovraščvo in zaničevanje nasproti cerkvi. Svoj strupen govor je sklenil: Fiat mundus, pereat ecclesia. (Naj se ustvari svet, a ugonobi cerkev!) S tem je celo jasno povedano, kam merijo težnje različnih naprednih ali svobodomiselnih strank pri vseh narodih. Boj ni naprej proti takozvanemu klerikalizmu, ampak napravost proti vsaki pozitivni religiji. Samo, da vsi bojevnikl za ta cilj niso tako odkriti kakor Berhard. Janova glava je njemu sveta. Ljudstvu nočejo povedati resnice in se mu hlinijo. Tako je tudi z našo Narodno stranko. Freveč strahopetna je, da bi povedala ljudem svoje končne namene, za to se zavija v hinavsko obleko in pridiga boj proti klerikalcem, mili pa cerkev in vero.

* **Hinavski liberalci** očitajo mnogokrat našim slovenskim možem in ženam, ki poromajo vsako leto morda enkrat na Brezje ali na kako drugo božjo pot, zapravljivost in potratnost. Koliko krika in vika je bilo po „Narodu“, ko so lansko leto priredili Slovenci pri romarski vlači v Lurd. — Svetujemo liberalcem, naj opuste v bodočem v tem oziru naše božjepotnike. Denar, ki ga zapravijo na božjih potih, ni proč vržen. Pač pa je zavrnjen tisti denar, katerega liberalci izmečejo sedaj v predpustnem času za razne veselice in plese. Saj je priprava za en sam ples, ki so ga napravili v Ljubljanskem „Narodnem Domu“, stala nekaj nad sedem tisoč kron. In koliko tisočakov so izmetala liberalna društva še v tem času za pisanje in plesanje! Tu napravite red, slovensko ljudstvo pa, ki hodi na božjo pot prosit milosti in drugih dušnih ter telesnih dobrobit, pustite, hinavci, v miru!

* Za S. K. S. Z. so darovali: velič. g. preč Fleck 3 K, vikar Pšunder 3 K, g. Strmšek 2 K, g. profesor Klarš 2 K, g. kaplan Podplatač 3 K, v. kaplan Jager 3 K, ob priiliki godovanja g. župnika Ozmeca nabral g. Pšunder 22 K.

kaj bi deček dobil vedno svežega mleka, in za hišo je vrt, kjer bi se lahko v svežem zraku sprehajal. In potem — če bi imela par goldinarjev pod palcem, bi lahko dali Anico na deželo k sestri, ki ima zunaj kmetijo. Tamkaj bi imela Anica dobro, lahko bi okrevala in ostali otroci bi ne bili v nevarnosti, dobiti tudi oslovske kašelj. To je govorila tako prepričevalno, da se je Lukec kmalu odločil iti k delodajalu in ga prositi.

Ko je drugega dne g. Drvar, ki ni bil oženjen, ležal v svoji privatni delavnici in opoldan počival — njegova pisalna soba je bila v prvem nadstropju — je potrkal Lukec ponižno na vrata.

Kratek, a vendar prijazen „noter“ se je slišal in Lukec je vstopil.

„Ah — Vi Strnad“, je reklo Drvar, a njegov glas ni bil tako prijazen kakor navadno, kar je Lukec takoj zapazil in neprijetno mu je bilo pri sreču. „Ravno prav je, da ste prišli. Torej Vi ste“, je nadaljeval z ostrom glasom, med tem ko je Strnada z bistrim pogledom premeril, „Vi ste tudi bili zraven, ko so se hoteli nezadovoljneži tovarne zadnjo soboto pripraviti na štrajk. Tega si res ne bi bil mislil o Vas, Strnad.“

Strnad najprej postane rudeč, potem obledi vsled mučne zadrege; niti v sanjah mu ni prišlo na misel, se teh reči udeležiti. Še vedel ni, da se takšne stvari dogajajo med delavci gospoda Drvarja. To je povedal takoj tudi delodajalcu, ko se je znebil prvega strahu in povedal je to s tako odkritim glasom, tako mirno in jasno, da je bil Drvar kmalu o njegovi neodlžnosti prepričan. „Pa vendar“, je reklo počasi, „imevalo se je Vaše ime med glavnimi voditelji.“

(Dalej prihodnjā)

* Za S. K. Z.: Č. g. župnik Franc Zdolšek 43 K; Miha Brencič velep., Spuhle 1750 K.

* Za obmejne Slovence se je nabrao na gostiji g. Martina Janečić v. Moklab 564 K.

* Za sklad K. Z. 4 K in za obmejne Slovence 4 K so darovali zbrani udje sloškega sveta v Juršincih: G. Pignar Janez, posestnik v Zagorcih 2 K g. Cuš Ivan, predstojnik Hlaponci 1 K, g. Repič Jože, veleposestnik 1 K, g. Franc Štebih, predstojnik, Zukšak 1 K, g. Anton Šegula, posestnik Hlaponci 1 K, g. Koser starejši 1 K in g. Košer mlajši 1 K.

* Za S. K. S. Z. so vposlala bralna ozir. izobraževalna društva: Sv. Ana na Krembergu 2 K; Braslovče 2 K; Sv. Bolzenk v Slov. gor. 2 K; Sv. Barbara v Halozah 2 K; Brežice 2 K; Cejje in okolina 3 K; Dramlje 2 K; Sv. Florijan Boču 2 K; Frankolovo 2 K; Domovina Gradišče 2 K; Hajdin 2 K; Sv. Jakob v Sl. g. 2 K; Citalica, Sv. Jeder 2 K; Sv. Janž na Dr. p. 2 K; "Edinstvo" Sv. Jurij v Sl. g. 2 K; Sv. Jurij pod Taborom 2 K; Sv. Križ nad Mariborom 2 K; Konjice 3 K; Kapela 2 K; Kapele 2 K; Sv. Kunigunda na Pohorju 2 K; Kostrivnice 2 K; Laporje 2 K; Mozirje 3 K; Sv. Martin pri Vurbergu 2 K; Sv. Pavel pri Preboldu 2 K; Sv. Primoz nad Muto 2 K; Podčetrtek 2 K; Zg. Ponikva 2 K; Petrovče 2 K; Poljčane 2 K; Rečica 2 K; Studenici 2 K; Sladkagora 3 K; Slionica pri Marib. 2 K; Studenice 2 K; stoporce 2 K; Sevnica ob Savi 2 K; Šmarje pri Jelšah 3 K; Šmarje pri Sevnici 3 K; Šmartin pri Sl. gr. 2 K; Škale 2 K; Šmartno na Paki 2 K; Tičine 2 K; Vranksko 2 K; Veržej 2 K; Videm ob Savi 2 K; Zavrč 2 K; Žibika 2 K; Galicija 2 K.

Vse stare naročnike opozarjam, da plačajo zaostalo naročnino do 1. marca, sicer se bo jim moral ustaviti list.

† Janez Bosina. Iz Kozjega nam je došlo žalostno poročilo, da je tamkaj umrl v torek zjutraj ob osmih preč. gosp. Janez Bosina, starosta duhovščine lavantinske škofije, častni kanonik, župnik in dekan v pokoju. Ranjki gospod se je porodil v Dobovi bližu Brežic dne 25. decembra 1822, torej je bil že v 87. letu. Posvečen leta 1846 je služboval najprej v Konjicah, Bizeljskem in pri Sv. Križu tik Slatine. Leta 1861 je postal župnik v Slovenjgradcu in ondi župnikoval do 1. marca leta 1871. Š tam dneviom preselil se je kot župnik in dekan v Kozje ter bil naslednik v Maribor se preselivšemu rajnemu Kosarju. Tukaj je mirno in skromno deloval blizu 34 let. Bil je izredno blaga duša, gostoljuben in postrežljiv. Odlikoval se je posebno s svojo veliko natančnostjo v uradovanju in svojih duhovskih opravilih, potem s svojo neomejeno ljubeznjivostjo do duhovskih sobratov in sploh do vsakega, naj si je tega ali drugega stanu. Njegovo veliko skrb do lepote hiše božje in njegovo požrtvovalnost bode še poznam rodovom pričala kozjanka farna cerkev — novi zvonik, prekrasen križev pot, kakor tudi prenovljeni oltarji in lepe podobe. Dne 1. decembra leta 1904 se je podal v zasluzen pokoj, katerega je zavžival do danes. Akoravno v visoki starosti, ga je še vedno заниmala naša slovenska politika in požrtvovalno je podpiral narodna podjetja. Pogreb bo v četrtek dopoldne ob desetih. Svetila mu večna luč!

Mariborski okraj.

in Sv. Magdalena v Mariboru. Meseca januarja 1909 se je troje odpadnikov vrnilo nazaj v sv. kat. cerkev.

in Maribor. V četrtek, dne 18. t. m. se je tukaj poročil g. Marko Šnajdar, hišnik v Cirillovi tiskarni, z gdč. Miciko Vogrinec. Bog daj obilo sreče in blagoslova!

m V Naskejevi tovarni v Mariboru je predvečerajšnjim po noči nastal požar. Škoda je precej velika. Zgorela je skoro vsa zaloga usnja, mnogo strojev je pokvarjenih. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Pogumna deklica. 24 letni Jožef Fras je prišel te dni v Vornikovo gostilno v Poberžu. Ko se je gostilničarka za hip odstranila iz sobe, je Fras vzlomil v denarno miznico, ukradel 30 K in jo odkuril. Gostilničarka je tativno takoj zapazila in je poslala za tatom svojo 13 letno hčerkko. Deklica je Frasa na Poberški cesti dohitela, ga prijela za havelok in se ni dala odpraviti toliko časa, da je prišel redar, kateri je spravil Frasa na varno.

Splašeni konji. Hlapec pri mesaru Petru Wressrig, Henrik Bergler je pri klavnici pistil v voz vprižene konje brez nadzorstva. Vsled neznanega vzroka so se konji splašili in divjali po ulicah. Podrli so na tla ključavnica Alojza Polaček, ki je bil pri tem k sreči samo lahko ranjen. Konji so se ustavili še le, ko jim je prišel nasproti voz sena, ki jim je zapri pot.

Iz pred sodišča. V noči na 29. septembra t. l. sta se vračala Franc Grobelček iz sv. Ane pri Makolah in njegov brat Jakob domov in vpila "auf biks" Ti klici so privabili Antona Plavčaka in Jurija Hajčeha. Med fanti je prišlo kmalu do tepeža, pri katerem so bili vsi več ali manj ranjeni. Najbolj sta se izkazala Franc Grobelček in Anton Plavček in sta zato bila obsojena radi težke telesne poškodbe vsak na štiri mesece težke ječe. — Dne 8. decembra t. l. sta prišla zakonska Gril iz Vrhovlj precej pozno domov. Doma jih je oče oziroma last, ki biva prijnjih ko prevzeti sprejel z očitanjem, da ste ga cel dan pustila brez hrane. To je privedlo Franca Grila tako deleč, da je pretepel svojega očeta in ga ranil. Za to junaštvo je dobil štiri tedne ječe.

Odlikovanje. C. kr. namestništvo v Gradcu je podelilo cerkovniku v Kamnici Tomažu Dobaj častno kolajno za 40letno zvestvo službovanje.

m Sv. Barbara pod Mariborom. Dne 15. prosince je šel 68 letni Juri Tomažič, posestnik z Velke Žimice, v hosto neko drevo podirat; po nesreči ga je drevo tako udarilo, da je v groznih mukah trpel še 3 tedne. Še le po treh tednih ga je rešila smrt. Rajni zapušča žalujočega sina in sinajo.

m Hoče. V letošnjem predpustu je naše "Bralno društvo" priredilo dve predstavi. Na novopostavljenem odru, ki je za naše razmere mojstversko delo našega slovenskega tovarnarja g. Josipa Pfeifer in katerega je naš domači slikar g. Hinko Ortan prav krasno in — mimogrede omenjeno — brezplačno naslikal — bodi tem potom obema gospodoma javno izrečena najprisrčnejša zahvala — so se dne 14. februarja tukleta: Lenčka, Nežika in Rada z velikim srdom jezile nad preglasnim petelinom gospodinje "Plavke" ter ga v svoji "pravični jezi" prodale sosedji Katri za 1 samo krono, pozneje pa zopet to "kurjo mrino" še z večjim kesom od "prijažne botre Katre" za 6 K nazaj kupile. — Dne 21. februarja pa so naši fantje iskali zdravja pri "Dr. Vseznal-u" ozir. pri njegovem slugi Stipko-tu Tiček in ga tudi našli, če ne v svojo pa v občno zadovoljnost navzočega občinstva, ki je, kakor pri prvih, tako tudi pri drugi predstavi napolnilo do zadnjega kotička gledališčni prostor, za katerega nam je naš vrli slovenski gostilničar gosp. Rojko prepustil brezplačno svojo največjo sobo, za kar se mu prav iskreno zahvaljujemo! — Fantje, dekleta! Lahko ste ponosni na te dve uprizori; kajti celo tuji, odlični gostje so se pohvalno izrazili o njih! Delajte z isto vnemo in požrtvovalnostjo za naprej! Pristopite pa tudi v najobilnejšem številu k Bralnemu društvu, ki bo imelo prihodnjo nedeljo po večernicah, to je dne 28. februarja pri gosp. Rojku v gledališčem prostoru svoj občni zbor, na katerega se posebno stari udje opozarjajo; v Bralnem društvu boste našli poštene zabave pa tudi prave izobrazbe, katera nam je posebno v mariborski okolici toli potrebna; in nemškutarji bodo si morali dobro nabrusiti zobe, predno nas bodo pohrustali. Na delo torej — za narodno izobrazbo!

m Slivnica pri Mariboru. Fantje našega bralnega društva se vrlo gibljejo. Zadnjo nedeljo so novili igri „Kazen ne izostane“ in „Krčmar pri zvittem rogu“. Igrali so na občno začakovljstvo vseh navzočih. V kratkem se tudi naša dekleta nameravajo skazati. Le vrlo in korajno naprej!

m Sv. Križ pri Mariboru. Tukajšnji radikalno-naroden dopisnik ptujskega "Stajerca" si je izmisli novo zvijoča, da bi odvrnil od sebe sum in sramoto, da zalaga tako čeden list, kakor je ta ptujski lisjak. V zadnjem dopisu namreč na videz nekoliko pokratiči tudi samega sebe in naslovil je dopis ne več od Sv. Križa, marveč iz Maribora. Čudno, kako hitro se je tistih "nekaj kmetov", ki so podpisani pod prvim dopisom, sedaj na enkrat v Maribor preselilo! Je sicer zvito, toda vse te zvijače nič ne pomaga. Vemo, kdo zalaga ptujskega smrdljivca!

m Selina ob Dravi. V zadnji številki "Slov. Gospodarja" smo čitali o naši res dobro uspeli čitalniški veselici, vse je bilo podrobno omenjeno in pohvaljeno, ali gospoda pripreditelja, kateremu gre na prvem mestu glavna zasluga za to veselico, se je popolnoma pozabilo. Kajti naši vrli kaplan, častni gospod Marko Sagaj, so imeli edini to potoliko poguma, da se je naša skrita želja res uresničila; oni so z svojo vtrajnostjo in požrtvovalnostjo bodrili tudi one, kateri so sodelovali pri pripreditvi. Iskrena jim hvala. Želimo, da bi nas spet v kratkem s kakšno tako veselico razvedrili.

m Jarenina. Si pač zasluži mož, da mu zapišemo in trajen spomin par vrstic. Vrlega, katoliško-narodnega veleposestnika g. Jakoba Roškarja ni več med živimi. Bela smrt mu je v petek, dne 19. februarja prezela nit življenja. Si še nihče ni mislil, da bo tako hitro šlo. Pa ranjki je bil že od 20. leta veden bolehat. Kljub temu pa je dosegel starost 68 let. Bil je znan daleč na okoli po svojem imenitnem narodnem značaju. Kratko lahko rečemo, takih mož je pač malo, ko je bil ranjki Jok. Ni ga bilo v bližini zborovanja, kjer ne bi bil on zraven. Večkrat, posebno, ko je še bil malo bolj črstev, je tudi nastopal kot govornik. Še na zadnjem političnem shodu lanskega leta je bil podpredsednik shoda in je vodil zborovanje, četudi s težavo. Če ni mogel peš k volitvam, prijavil je na svojem konju. Tudi narodnih veselic se je udeleževal daleč na okoli in zastopal Jareninčane. Tako je bil še na zadnji veselici v Št. Jurju v Slov. goricah in še tudi naše predpustne slavnosti se je udeležil. Sploh, kjer se je šlo za katoliško-narodno stvar, tam je bil zraven in je moral biti, če je moral tudi včasi hudo bolan iz postelje. Ker je bil vedno nadušljiv in torej ni mogel težko delati, je pa bral. Bral je pa rajni Jok neizrečeno veliko, tako, da je pač malo mož med našimi kmeti, ki bi bili tako izobraženi kot on. Kdor je ž njim skupaj prišel, se ni mogel njegovemu znanju načuditi. Ko sva bila enkrat na nekem političnem shodu v Št. Lenartu v Slov. goricah in se je po shodu razvila vesela debata o tem in onem političnem dogodljaju, me vpraša nek doktor medicine, kdo bi bil moj tovariš. Ko mu rečem, da je čist prirost kmet, mi nikakor ni hotel verjeti. Kako zanimivo ga je bilo poslušati, če je govoril o političnem razvoju našega slovenskega naroda od 1848 leta sem. Marsikatere zanimivosti mi je iz politike povedal, za katere prej res nisem vedel. Bral je tudi naši stranki nasprotni liste, ne da bi bil naročen. na nje. Pa njemu ni to branje nič škodovalo. Bil je že popolnoma prepričan, kje je dobra stvar in od svojega katoliško-narodnega naziranja ni odstopil ne za en las. Večkrat mi je pravil: „Včasi moram le tudi v nasprotni liste pogledati, kajti naši listi še premalo razkrinkajo laži in obrekovana naših nasprotnikov.“ Solza se mi je v petek utrnila iz očesa, ko je zvon jareninske fare oznanjal smrt rajnega Roškarja. Še

v sredo sem bil pri njemu, in s solzni očmi me je prosil, naj še ostarem pri njemu. In govorila sva dolgo, pa zopet, kar mu je bilo najljubše, o politiki. Zdaj ga pa ni več med živimi. Šel je po plačilo, ki si ga je zasluzil s svojim trpljenjem na zemlji. Reči moram namreč, da pot njegovega življenja pač ni bila z rožicami obsuta. Naj uživa njegova trudna duša neskajeno veselje tam nad oblaki, saj ga je na tem svetu malo uživala. Križ svetj pa nam govor, da vidmo zopet se nad zvezdami.

m Od Sv. Ilja v Slov. goricah se nam poroča: Nov atentat na Slovence. Tako dolgo je delala "Südmärkta", da je z nakupovanjem slovenskih posestev takorekoč zasigurala zmago za bodoče občinske volitve v Št. Ilju. Če kaj izvanzrednega ne pride vmes, bodo zmagali "Südmärkovi" gotovo v I. in II. volilnem razredu, le III. razred bi še ostal za sedaj naš. A kakor čujemo, se je vrgel ves "Südmärkin" aparat sedaj tudi na III. razred, in sicer na prav nelep način. Nemci so dali prav lepo parcelirati nek kos njive in naredili tako kar čez 20 novih "posestnikov", ki bodo že pri letošnjih volitvah volili v III. razredu. Ti novi šentiljski "davkoplăcevalci" po 10 do 20 vinarjev, so med drugimi znani Wastian, dr. Kuhl, Rolf Neubauer in baje celo član predpustnega ministra gospod von der Hohenburg. Ta najnovejši atentat je najboljši dokaz, kako sistematično dela "Südmärka" v Št. Ilju. Res, zelo hud in bridki udarec bo to za vso Slovenijo, ko bo še tekom tega leta padel slovenski Št. Ilj, za veden padel v kremplje Südmärkine.

m Št. Ilj v Slov. goricah. Enakosti ne poznajo v čakalnici tukajšnje železihške postaje. Pred kratkim se je dogodilo, da je nek slovenski mož v čakalnici kadil. Tisti napis na steni, ki je seveda samonemški in se na njem bere, da je v čakalnici kajenje prepovedano, je prezrl. Tedaj se je zadrl nad njim portir, da ne sme kaditi ter mu zažugal z globo. Mož je hitro skril svojo "pipo". Toda tisti portir, ki je rohnel nad slovenskim možem radil kajenja, je pripustil, da so drugi v čakalnici — kadili. Sedaj pa smo res radovedni, zakaj vise tiste table na steni v nemškem jeziku, ko pa veljajo samo za Slovence.

m Št. Ilj v Slov. gor. V nedeljo dne 28. februarja ima bralno društvo pri Št. Ilju v Slov. gor. svoj redni občni zbor, na katerem se bodo važne zadeve obravnavale. Govoril bode gospod nadrevizor Vla. Pušenjak. Zborovanje se vrši po večernicah v gostilni g. Jan. Baumana. Udje, sosedje in vsi prijatelji naši, prijazno vabljeni!

m Št. Ilj v Slov. gor. Šentiljska mladina se je pričela zopet gibati. Prva so se zbudila naša dekleta. Na Svečinico so namreč na novo oživele že pred leti ustanovljeno "Dekliško zvezo". Že ta prvi shod je pokazal, da so šentiljske mladenke vrlo zavedne; nad 50 se jih je zbralo v sobi "Bralnega društva". Govorile sta Micki Krenova in Žebotova. Anica Krenova je deklamirala pesmico: "Domovini". O čednostih slovenske mladenke je govoril č. g. Golob, o pomenu mladinske organizacije pa Franc Žebotov. Nato so si izvolile odbor, ki bi naj dolgo deloval v prospeh zvezze šentiljskih mladenk. Ena prihodnjih nedelj pa se ustanovi mladenska zveza.

m Gorica pri Račah. Dne 15. februarja se je poročil gospod Alojz Mohorko s pridnim dekletom Barbaro Vodošek. Želimo mlademu paru mnogo srečel!

m Videž. Na pustno nedeljo je prišel v gostilno na Videžu Ivan Wutte, ter je tam v pisanosti grozil zdaj enemu, zdaj drugemu. Mladičnik Ciril Leskovar, cigar brat ima Wuttejevo sestro, ga opominja, naj bo pameten, a Wutte mu na to z nožem prereže žilo odvodnico na levem licu. Leskovar je čez pol ure vsled izkravljena umrl. Morilec, ki je močno ranil tudi gostilničarko na levi roki, je odbežal in ga še danes (v pondeljek) niso zasledili. Zadnje dni se je obnašal kakor besen. Doma je vse razbil, kar mu je pod roke prišlo, domači niso bili življena varni pred njim. V gostilni je zatrjeval, da se bo sam usmrtil. Naj bi vendar žalostni zgledi odprli oči staršem in mladencem, da bi se varovali najstrašnejše kuge in najhujšega škodljivca našega ljudstva — pisanec vanja.

m Posočilnica v Mariboru je v dobrodelne namene določila in razdelila: Dijaški kuhinji v Mariboru 1000 K, podpornemu društvu slovenskih visokosolcev v Pragi 100 K, podpornemu društvu slovenskih visokosolcev v Gradišču 100 K, podpornemu društvu slovenskih visokosolcev na Dunaju 100 K, odboru za podpiranje slovenskih učiteljiščnikov v Mariboru 50 K, zavodu Marijanščevem v Mariboru 50 K, zavodu Šolskih sester 400 K, slovenski šolski matici v Ljubljani 50 K, zgodovinskemu društvu v Mariboru 50 K, podravski podružnici slovenskega planinskega društva 50 K, družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 200 K, v spomin petindvajsetletnega obstoja zavoda 900 K — kot tri podpore slovenskim visokosolcem po 300 K, obiskovalcu slovenske kmetijske šole v Št. Jurju ob južni železnici 120 K, obiskovalcu slovenske trgovske šole v Ljubljani 120 K, ravnateljstvu z naročilom v razdelitev v dobrodelne namene po lastnem prevdarku 500 K 76 vinarjev. Vrh tega razdelili zavod vsakoletno znesek po 2700 K podpore slovenskim visokosolcem iz obresti Franc Rapočeve ustanove, ki je njegova lastnina.

m Makole. „Izobraževalno društvo“ je imelo občni zbor pretečeni četrtek. Udeležilo se ga je 125 ldrov ter novo

imel mladenič Jožef Brglez ter prevzel isto čast tudi v prihodnje. Izvoljeni so bili sami izvrstni krščanski možje, kar je častno povdarjal tajnik Brglez v svojem izredno lepem govoru. Povdarjal je v govoru, da makosko izobraževalno društvo vztrajno dela in hvalljivo napreduje. Omenil je tudi, da ima društvo zimske tečaje in to vsako leto začetkoma decembra do marca vsak četrtek. Koncem zborovanja se je izrekla vsa čast neutrudljivemu delovanju mladine izobraževalnega društva.

m Variša vas. Dne 15. februar se je poročil gosp. Martin Jančič z gospodično Antonijo Skribiš v Makolah. Bilo srečno! Na gostovanju je nabral starešino Anton Jančič 5 K 64 v. za obmjejne Slovence in 8 K 12 v za izobraževalno društvo v Makolah. Hvala zavednim slovenskim oratartjem!

m Za dajaško kuhišo v Mariboru so darovali sledči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Wutt S' mon, c. kr. davčar v p. 13 K 90 v., tombola pri Sv. Marjeti ob Pesnici 38 K, nabrali na zlati gostiji Antona in Ane Kajuh v Trnoveci 6 K, nabrali na gostiji Frančiška in Genovefe Lešnik 10 K, nabrali na gostiji L. Kubarič in Mimike Stajnko v Ljutomeru 12 K 30 v., nabrali na gostiji Ign. Lipovca na Podgradju pri Ljutomeru 5 K 20 v., ob blagoslovju novih orgel pri Sv. Antonu v Sl. g. nabral g. kapl. Jos. Lisbacher 11 K, Učiteljski v Mariboru 23 K 10 v., Vojmir Janez, župnik 10 K, na gostiji Lorbečki v Jarevini nabrala gdč. M. Druževč 20 K, na gostiji pri Franči Korošaku v Radovljici 2 K 50 v., svetje France in Helene Jesenek, posest. na Tinji 7 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stoteri Bog plati!

m Sv. Lenart v Slov. gor. Za tukajšno jubilejno šolarsko kuhišo so dalje darovali sledči gospodje: Golle Franc, posestnik v Zagorkovi 3 K. Na protestem shodu proti odpadnikom oz. nemčurom dne 11. t. m. se je nabralo na besedo g. Matija Šuman 17 K. Darovatelji: Jančekovič, župnik, Stupica notar, Urek učitelj, Rop Jožef, Rop Janez, Šenverter, Perko Anton, Breznik Ig. Ferlinec, Faneš, Lovrenčič, Lorber, Mlaker, Šuman, Pogačnik, Purg, T. Kronogel R. in Arnuž Fr. Bog plati!

m Bralno društvo pri Sv. Barbari pri Vurbergu ima v nedeljo dne 28. februarja po sv. maši svoj redni občni zbor z običajnim vspredom. K obični udeležbi vabi
Odbor.

m Laporje. K. sl. izobraževalnemu društvu sta darovala: neimenovana 1 K, in Ant. Kohne 1 K. Srčna hvala, naj bi našla mnogo posnamovalec!

m Laporje. K. sl. izobraževalno društvo ima drugo postno nedeljo, dne 7. svetca po večernicah občni zbor z običajnim vspredom. Prida govornik iz Maribora. Udeležite se tega kolikor mogoče vsi, zlasti pa se vabimo mladino!
Odbor.

m Sv. Ilj v Slov. gor. Bralno društvo ima v nedeljo 23. februarja popoldne po večernicah v gostilni g. Baumana svoj redni občni zbor. Vse ude, sosedje in prijatelje naše iskreno vabimo. Govoril bo g. Vlado Pušenjak iz Maribora.
Odbor.

m VI. izkaz za „Društveni dom“ v Št. Ilju v Slov. gor.čah. Od 25. jan. do 20. februarja. Neimenovani sentijski rojak, Rogatec 2 K, Fr. Spindler, Brežice 12 K 28 v., katero so darovali: dr. Benkočič, poslanec 5 K, Jož. Štenc, koncipijent 2 K, Mohorjani v Brežicah 3 K 28 v., Fr. Spindler 2 K, Vlado Pušenjak 45 K, nabral ob prički ustavovite kmečke posojilnice v Piščah, „Slovenec“, Ljubljana 5 K 70 v. Jurij Gorenšek, mladenič, Frankolovo p. Celju 2 K 66 v., Vlado Pušenjak 10 K, zbirka pri udeleženih socij. tečaja v Ptuju, Živimir Kegl, Murščak 1 K iz vesele družje g. F. Košar pri zgotovljenju rigočanja vinograda I. Schönwetter, St. Lenart 2 K, Trezika Polak, St. Ilj 2 K, Fr. Dvornik, dekan Gornjograd 5 K, Ant. Lorbeč, Sv. Urban 1 K, Samski klub 2 K, Mart. Fošnič 2 K 50 v., I. Lopič, župnik Cmurek 10 K, Fr. Stupica, notar Sv. Lenart 10 K, Fr. Robič, dež. odbornik Gr. dec 30 K, katera sta darovala: g. dvorni svetnik K. 20 K in g. prof. K. 10 K, dr. Fr. Jurčela, Ptuj 25 K, Mlavan Šprager, nadučitelj, Veržej 10 K, kot zbirko z društvene veselice v Veržeju, Radoslav Pavlič, Sv. Lovrenc n. Marib. 2 K, Jos. Lavrič, župnik v Logatu 6 K, M. Zemljič, župnik, Sv. Jurij o. P. 5 K, z geslom: Prišel na slavnost, žal, ne bom, to budi za „Društveni dom“! Jakob Rauter, župnik Pilštanj 5 K, Rudolf Janečič, špirital, Maribor 5 K, P. Avg. Campa, župnik upr. na Viču p. Ljubljani, dar tamošnjih Mohorjanov 12 K, Martin Štular, prefekt v kn. Šk. zavodu, Št. Vid n. Ljubljano 5 K, Vid Janžekovič, župnik, Šedina 2 K, Jos. Čižek, dekan v Jarenini 20 K, Evald Vračko, kaplan v Jarenini 10 K, akad. dr. Štrbov „Zarja“ v Gradu u ob prički veselice v Št. Ilju 20 K, Vitorin Žličar, Ponikva ob juž. žel. 7 K 13 v., nabran ob prički gostije Vitorin Žličar in Rezike Dobrje, Matilda Horvat, Sv. Lovrenc n. Mariborom 23 K 40 v., ki so jih darovali svatje na gostiji g. Jos. Tušak in gosp. Jožice Pernat, dne 16. februarja pri Sv. Lovrencu, Uprava „Slovenca“, Ljubljana 10 K 10 v., Fr. Verk, Sv. Peter na Medv. selu 8 K, ktero vsto so zložili v obljubo, da se bo še večkrat sentijskega doma spominjala z željo, da jo tudi drugi rodoljubi posnemajo! Miroslav Zinauer 6 K, ktere so zložili kot odkupnino: Mat. Pečkar 2 K, I. Ogradič 1 K, Pavla Brečnik 1 K, F. Zinauer 2 K, Jož. Ašič v Koprivnici na gostiji g. M. Pribičič 16 K 18 v., Neimenovana v Št. Ilju 2 K, Simon Wutt, Šoštanj 5 K, dr. R. Pipuš, Maribor 50 K. Skupaj 463 K 95 v. Vsge skupaj 1773 K 14 vin. Bog kmalu stjal Slov. dom v Št. Ilju! — Za bralno društvo: Franjo Žebot. Št. Ilj v Sl. gor. 20. februar 1909.

Ptujski okraj.

p Umrla je dne 12. t. m. v Mariboru žena že ravnega znanega ptujskega Kaizer-ja, katerega sin je ubežal v Ameriko, potem ko je zapravil svoje in svojih staršev premoženje. Imenovano so prepeljali dne 14. februarja na Ptuj v družinsko grobljo. Mnogo ljudstva je spremljalo nesrečno ženo k zadnjemu počitku.

p Prve zvončke smo zapazili že pred tremi tedni na bregu ptujskega grada. Navzite ostri zimi že nastopajo pre znanlike ljube pomlad.

p Velike pomanjkanje živinske krme se javlja zlasti v ptujskem okraju, kjer je lanska suša najhujše pritisnila. Ljudje ne vedo, kako bodo govedo preredili do spomladni, zlasti če bo še dolga zima.

p Kje je državni pravnik ptujskega glavarstva? „Stajerc“ je prinesel zadejč narančnost pohujšljiv dopis iz Kostrivnice, a živa duša se ne zgane. Opazljamo ptujskega glavarja, naj pravčeno postopa tudi proti Slovencem!

p Ornig je prepovedal misjon, katerega so č. o. minoritje na Ptiju napovedali za čas od 28. februarja do 7. marca, češ, da na Ptiju in v okolici razaja načeljiva bolezni (znabiteli celo strašna kuga). Ljudje pravijo, da sedaj še samo pričakujejo Ornigovega uksza, da ne sme noben slovenski kmet več na Ptju, kupovat Ornigovih žemelj in obiskovat štacun ljudbenih ptujskih Nemcov.

p Dvojna mera. Navzite strašni načeljivi bolezni, ki mori in kolje ljudi po Ptiju in okolici, menda kar na stotine vsak dan, so priredili ptujski Nemci v svojem Vereinshaus u na pepečnico sredo večer veliko veselico z godbo,

petjem, veliko pojedino in drugim razveseljevanjem. Ali se nemška gospoda ne boji epidemije?

Razpor med župnikom in kaplanom. Ker me nemško in slovensko liberalni časopisje že celih 14 dni blati, sem dolžan resnici na ljubo zadevo z bivšim minoritom in katehetom v Ptiju! Alojzijem Sedivym v javnosti pojasniti.

P. Alojzij Sedivym, (komaj 7 mesecev duhovnik) je branil 4 deklamacij 4. razreda, da bi bile kandidatne Marijine družbe. Rekel je samreč, da učenke ne spadajo v to družbo, ker so v njej samo smrdljive device in stare babe, prednica pa je prisluhjena. To je trdil tudi pri učiteljski konferenci (zapisnik na razpolago) sklicevje se na § 78 def. šol. in učnega reda, kateri pravi, da učenke ne smejo biti v kakem društvu. To pa nikakor ni res, ker Marijina družba ni društvo, tedaj tudi ne spada pod ta paragraf, ker je tudi prečastiti kn. Šk. lavantinski ordinarijat v Mariboru določil, da dekliese, katere so v 14. letu, smejo biti kandidatne M. družbe. Ko so potem tiste 4 deklace dne 6. 2. 1909 prišle k predelu M. družbe č. g. P. Piju Vakselj prositi, naj jih zbrise iz M. družbe, sem prosil P. Alojzija Sedivym, naj pove, kaj je na tej stvari. On pa mi je obrnil hrbet in osorno rekel: „Ne odgovarjam, saj pride konferenčni zapisnik“. Jaz sem mu odgovoril rekoč: Ako mi ne odgovarjate, Vas suspendiram tako dolgo od šole, dokler se cela stvar ne pojashi in poravnava“. Na to je zapustil samostan, se še tisti dan nastanil v hotelu Osterberger in se ni več povrnil. Tudi preč. provincejatalu na Dunaju je naznani svoj izstop.

To je sahro dejstvo. Vse drago, kar se je o tej ne-ljubi zadevi pisalo, je zlobno ogovarjanje.

Župnijski urad sv. Petra in Pavla v Ptiju, dne 23. februarja 1909.

o Lenart Vaupotič, žup. upr.

p Ptuj. Zvišanje stojnine na sejmnišču. Pri seji občinskega sveta dne 10. t. m. se je stojnina na sejmnišču tako le določila: za konja 20 v. za govedo 20 v., za hrvaska govedo 30 v., za svinjo 10 v., za oddejne prasičke 4 v., za kozo 10 v., za izdajo živinskega potnega lista 10 in 20 v., za tehtanje pod 100 kg 6 v., nad 100 kg 10 v., za porabo svinjskega hleva s steljo za 24 na 1 K. Stojnina se je torej precej zvišala. Zdaj se pa naj kdo dvomi, da ni ljučen ptijskih gospodov okoli „Stajerca“ do kmeta res izredno velika.

Slovenski znaki. V nemških listih se pritožujejo Ptujčani, da si upajo slovenski fantje prihajati v mesto s slovenskimi znaki. To baje vznemirja njih nemško kri in za to kličejo merodajne činitelje na pomoc. Svetujemo Ptujčanom, naj bodo mirni in naj ne dražijo ljudi, ki jim dajejo kruh!

p Sv. Urban nad Ptujem. V tukajšnji župnijski cerkvi je bil poročen v nedeljo, dne 7. svečana gosp. Frlež, tukajšnji pek, z gdč. Nežo Hameršek. Nadalje je bil poročen Urban Fras p. d. Altov Urban, z gospodično Ivano Tašner iz Trnovskega vrha. Novima paroma obilo sreče in vsega dovolj!

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Tukaj se je poročil dne 15. t. m. vrl naroden mladenič Ivan Meško, posestnik iz Zgornjih Ključarovcev z vrlo narodno dekllico, Matilid Kosi, hčerkco Fr. Kosi-ja, veleposestnika, gostilničarja in lesnegra trgovca pri Št. Tomažu. Mladi par je poročal ženinov brat, slavno znani pisatelj in pesnik Fran Ks. Meško, župnik pri Mariji na Zili na Koroškem. Mlademu paru želimo mnogo sreče v novem stanu.

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Obče spoštovana Anton in Marija Kajnih v Trnoveci sta 14. t. m. obhajala slovesno zlato poroko.

p Zavrc. Dne 17. januarja t. l. je imelo tukajšno bralno društvo svoj občni zbor. V odboru so bili izvoljeni sledči: Jan. Pungračič predsednik, g. J. Kele podpred, č. g. Vinko Kranner blagajnik, g. Ant. Stražnik tajnik, g. J. Kokot knjižničar, prč. g. J. Krejč in g. J. Liber odbornika. Želimo, da bi ta odbor vedno in povsod v izobrazbo in omiku Zavrcanov ter v blagor in povzdigo naše mile Slovenije. Dragi možje in mladeniči, segajte pridno po knjigah in časopisih, da boste si zbistili daha in oblažili sreče. — Poročil se je dne 7. t. m. g. Jož. Kokot posestnik in knjižničar našega bral. društva z gdč. Marije Moneti. Mlademu paru želimo obilo sreče in božjega blagoslavlja.

p Velika nedelja. Letos je bržkone zaradi lanske dobre vinske letine pri nas družabno živiljenje močno živahno. Videli smo 16 gostij (oziroma z nevestami iz drugih župnij 20). Najznamenitejša je bila poroka Jakoba Bežjak iz Trgovišča z Apolonijo Herkulom iz Sodinec. Pri poroki in na gostiji so bili na vzoči 4 č. gg. duhovnik, 2 izmed njih sorodnika ženinov. Sv. maša je bila z asistenco — gotovo nekaj redkega pri nas. Zaročenca sta si pa tudi zasluzila to čast. Oba sta bila zvesta in stanovitna učna Marij. družbe, oba neutrudljiva cerkvena in društvena pevca in igralca na odr. Jakob Bežjak, do letos podpredsednik Mladieniške zveze, je tajnikov namestnik v bralnem društvu, načelnik vrle trgovske ognjegasne godbe, izvrsten poznavalec narodnih šeg in navad, ljubljene na vseh gostijih kot nedosegljiv, dostojen saljive. Ravnatak je rojen komik za oder. Zna pa tudi resno govoriti, da se ga mora občudovati ter je navdušen zagovornik naših narodnih svetinj. Tega nadrebudnega mladega moža ob strani njegove vrle ženke naj nam Bog ohrani še mnogo let. — Razven gostij so se vršili v tem predpustnem času skoraj vsako nedeljo razni občni zbori z veselicami obilnih tukajšnjih društev: bralnega, obrtnega, kmetijskega, ognjegasnega itd. Pri vseh teh prireditvah smo z veseljem opazovali, da vidno napreduje olima občinstva. Vkljub dobrim pijačam nikjer ni bilo videti pijanih preljivcev in kričačev, le malo — zdravju in hravnosti nevarnih plesov, ampak vse dostojno veselo v be-

sedi in obnašanju. Veseli pojav je tudi ta, da govorniki kakor iz tal rasejo in svoje dobre misli pogumno in dokaj lepo izrazujejo. Ljudstvo pa ne hlepí samo po razveseljevanju, ampak kaže tudi razumevanje za resne in koristne, podučne govore. Mogočen vtis je zapustil socialen tečaj kršč.-socialne zveze; trajno zanimanje sta zapustila dva podučna govora o zadružništvu g. nadrevizorja Vlad. Pušenjaka; z občno pozornostjo je ljudstvo sledilo dne 21. t. m. v Kmetijski podružnici jako poljudni razpravi g. deželnega potovalnega učitelja Pirstingerja. Kako ravnat z mladim in starim sadnim drevesom in vinsko trto, ter kako je treba zatiravati njihove škodljive. Gotovo se bo tudi prihodnjo nedeljo, dne 28. februarja občinstva zbralo v tukajšnji šoli, da pazljivo posluša izvajanja g. Domicijana Serajnika, učitelja v Ormožu, ki je lani obiskal čebelarski tečaj na Dunaju ter bo, od bralnega društva naprošen, v šoli velikonedenjski razpravljal o čebel. gnjilobi in o najbolj potrebnih opravilih pri čebelih v bližajoči se spomlači. Tako je prav; le naprej v blaženju srca in v splošni izobrazbi — do srečne prihodnosti.

p V Cirkoveču bo kmalu vlak veselo zaživagal, ako se bodo občinski odborniki odločili za novo postajo, ki je sedaj dovoljena. Ker nas je sreča obiskala, upamo, da nas ne bo pamet zapustila, saj bi bila postaja v korist, ponos in čast vsem Cirkovčanom. Tudi dobro vemo, da se postaja ne ponuja vsemi vasi, pa bi se tudi nam ne, aki bi se ne potegovala za nas delavna državna poslanca dr. Korošec in Pišek. Srčna hvala obema gospodoma!

p St. Janž na Dr. p. Gosp. nadučitelju Avg. Achitschu v odgovor. Že drugokrat ste me blagovili bočastiti s svojim dopisom v „Stajercu“. Pa nikan ne pričakujte od mene, da me spravite v tak neotesan ton, kot se je Vam zljubil. Samo toliko Vam budi povedano, da se čisto zastonj jezite nad meno, ker nisem jaz dostavljal članek v „Straži“. Čital sem članke, katerih eden je precej stvaren in se prav za prav ne more smatrati za napad, ampak je nekdo izrazil le mnenje mnogih drugih. Eden članek je na tak, da bi lahko tudi kak manj študirani, kot ste Vi, spoznal, da to ne more biti iz mojega peresa! Da bi mi mogli očitati hinavščino, pač moram ugovarjati, ker nisem svojega mnenja zastran šmarješke šole nikoli in nikomur prikrival, tudi Vam nasproti ne! Kar govorite o okraj. Šol. svetu in nosu, ki bi ga bil dobil, boste pač morali meniti na svojo osebo nasloviti. Na morda sledeče napade pa ne bo več odgovarjal Davorin Agrež.

p Majšberg. V nedeljo dne 28. februarja t. l. zjutraj po ranem sv. opravilu priredi šentlorenška kmetijska podružnica v šoli poučno gospodarsko zborovanje, na katerem bo predaval državni kletarski nadzornik g. Iv. Belle. Vsi kmetovalci in vinogradniki na shod!

p Grgorcev. V

najiskrenje zahvalo c. dobrotniku, rojaku č. gosp. profesorju bogoslovju, Franu Kovačič za velikodušen dar 12 kronic, katere je blagovolil dati namesto blagajnika za „Stražo“. Naj mu Bog stotero poplača in da bi mu sledilo več posnemalcev.

I Sv. Jurij ob Šč. V Radgoni v bolnišnici je umrl 17. t. m. tukajšnji poštar gosp. Vanpotič. Mnogo Jurječanov se je vozilo k sprevodu prijubljenega gospoda. Na poštnem poslopu je visela črna zastava.

I Gornja-Radgona. Igri: burka „Pravica“ se je izkazala in igrokaz: „Vaški skupuh“, kateri je priredilo bralo društvo na prepustno nedeljo, ste nad vse pričakovanje prav dobro uspeli. To je bilo smehe v L. Karbašovih gostilniških prostorih, ko smo gledali nase može in fante preoblečene in pretvorjene, da jih še spoznati ni bilo. Vsi, dasiravno so nekateri še le prvkrat nastopili, so svoje uloge prav dovršeno izvedli. Posebno je jud Abraham s svojim nastopom povzročil mnogo smeha, kar se mu je tembolj posrečilo, ker mu je pridno pomagal Izak. Izvrstno je rešil svojo nalogo tudi glavni junak druge igre star Lakota, ki je se svojim res mojstrskim nastopom žel obilo priznanja pri občinstvu. Upamo, da te igralce vidimo kmalu zopet na odrnu. Neprisiljena prosta zabava razvila se je kmalu med občinstvom. Vsakemu se je bralo na obrazu veselje. Še celo Nemci se se čutili prav domače med nami.

— In pa pevci — kar iznenadil nas je moški pevski zbor prekrasnim petjem — eno pesem za drugo so nam možali še pridjeti. Gospodoma vodjema igre in petja vsa čast n hvala za ta lepi večer!

I Iz gornjeradgonskega okraja. Naši štajerci čujejo pač nemške planke žvižgati, resnice pa ne, ako bi jim jo kdo s topovi v pamet streljal. Laži, s katerimi jih krmijo njihovi nemčurski bratci, posebno ta čas prežvekujejo. Ves pametni svet zna, da so nam slovenski poslanci pribavili državne podpore. Štajerci pa zdaj kvasio, da jim je nek Malik „pripravil“: seno, slamo, krompir, repo, koruzo, oves, ajdo, pšeno, otroke, pleve, tropine — in menda tudi špile za koline — Roškar pa nič. Brez šale, ako bi koji radgonski ali orehovski nemčur štajercijancem rekeli, da se jim ne telijo krave, ampak, da jim to Malik „pripravi“, bi naenkrat pisali v „Štajerca“, kako so nemčurski poslanci pridni, ki se kmetom celo telijo, prasijo in žrebijo. Tako daleč še bote prišli, ako se bote dali od lažnjivih nemčurskih kljukcev zapeljevati. Malik je odpadel od katoliške vere; ne odpadite vi vsaj od pameti!

I Podporno društvo Franc Jožefove šole v Ljutomeru ima v nedeljo 28. svečana po večernicah ob 8. uri svoj redni občni zbor v V. deškem razredu Franc Jožefove šole. Vspored: 1. Nagovor predsednika; 2. poročilo tujnika, blagajničarke in ekonomije; 3. volitev novega odbora; 4. slučajnosti. Prav uljudno vabi predsednik.

I Sv. Jurij ob Ščavnici. Bralno društvo ima v nedeljo 28. t. m. po večernicah pri ge. Trstenjakovi svoj občni zbor z navdihmi družbenimi poročili, volitvami ter večimi govorčki fantov in deklet. Pridite vam!

I Sv. Jurij ob Ščavnici. Za „Dijaško kuhinjo“ je nabrala gosp. Milka Wršičeva 10 K 30 v., na gostiji Midije Horvat in Alojza Kump v Sovjaku. Nahrana vsota se je odposlala na dotični naslov.

I Sv. Kriz na Murškem polju. Gostje v Ključarovcih na gostiji Franca Sagaj in Jozefa r. Stuhec iz Logarovec so darovali za obmejne Slovence 6 K in za dijaško kuhinjo 5 K.

Slovenjgraški okraj.

Podgorje pri Slovenjgradcu. Ustanovni shod izobraževalnega društva se vrši v nedeljo 28. februarja ob treh popoldne. Govori kot odposlanec S. K. S. Ž. bo-goslovni profesor dr. Hohnjec.

s Remšnik. Tukaj se vkratkem ustanovi prepotrebno „Kat. slovensko izobraževalno društvo“. Pravila so od mestnije že potrjene. Upati je, da bode dobro prospevalo, ker je posebno mladina za nj navdušena.

s Vuhredu je 22. svečana predpoldne vdova Mar. Lederhas p. d. Pehan, po dolgi bolezni mirno v Gospodu zaspala. Rajna je bila dobra, in skrbna mati tukajšnjega mnogoletnega ceciljansko izurjenega organista, in posojilnega tajika. Nači v miru počiva!

s Skale pri Velenju. Veselica bralnega društva se je nepričakovano dobro obnesla. Imeli smo med seboj tudi lepo število gostov iz Velenja s slovenskim trgovcem Valenčakom na čelu, katerega vsem Škalčanom, ki v Velenju kupujejo, toplo priporočamo. Igralci so vsestransko dobro pogodili svoje, ne ravno hvaležne uloge v Štiridejanski igri „Kazen ne izostane“. Pa tudi občinstvo moramo pohvaliti, ker je mirno in pazljivo sledilo resnim dogodkom, kako je eden ruh Drtina ponaredil oporočno svojega rajnega brata ter spravil svojega stričnika in svojo stričnico na varno, da se je mogel polastiti njunega premoženja in kako ga je končno razkrinkal pošten advokat dr. Samec, da je prejel zaslubo kazens. Med igro so veselo udarjali naši škalški tamburaši. Želimo, da bi nam naši vrišti fantje še mnogokrat pripravili podobnega veselja, potem bomo celo v pustnem času prav lahko pogrešali ples in druge razuzdanosti, od katerih imata krčmar in hudič dobiček, naša mladina pa dvojno zgubo.

s Šmihelj pri Šoštanju. Kmetijska podružnica v Šoštanju priredi dne 28. svečana v nedeljo občni zbor z običajnim vsporedom ob 3 popoldne v cerkveni hiši. Povabljeno je tudi g. potovalni učitelj M. Jelovšek, da predava o živinoreji. Pobirala se bode tudi udinina. Udeležite se v obilnem številu.

Konjiški okraj.

k Konjice. Pri našem c. kr. notarju je za notarskega kandidata že drugo leto neki E. Schmidt, ki je baje

luterš-vere, pa vkljub temu rad služi denarce od nas poštenih krščanskih kmetov. Kakor je „Straža“ poročala, mu še celo c. kr. sodnja gre na roko in mu izroča tožbe v zadevah mladoletnih otrok. Da je ta gospod tudi Nemec od pet do glave, tega menda še ni potreba posebej omenjati. Tudi njegova žena (ali kaj že je) je v mesecu oktobru lanskega leta izstopila iz sv. katoiske cerkve. Kaj ne, to so lepe reči!

k Konjiška okolica. Me mlade, me gremo naprej! Že zopet bo imela na novo ustanovljena Dekliška zveza poučni in zabavni shod prvo nedeljo prihodnjega meseca t. j. 7. sušca popoldan po dekliškem nauku. Deklamovalo se bo, in poučni govor bo o branju knjig in časopisov. Veliko zanimanje vladajo sploh za Dekliško zvezo in vedno nove članice pristopajo. Živjo, mlade Slovenke!

k Tepeški vrh. Poročila sta se Mihael Pučnik p. d. Voduškov in Anton Orož p. d. Volakov, dolgoletni predsednik Bralnega društva. Nevete sta si izbrala v Špitaliču. Bog blagoslov nova zakonska para!

k Grušovje. Dne 15. t. m. je bila gostija v Grušovju. Na prežo so prišli fantje iz Prelog in iz Tepeša. Začel se je tepež; eden je pri tem zgubil oko, druga dva pa sta bila obstreljena. — Na Vrhovljah sta dva fanta na preži napadla svate s — poleni. Enega godca, ki ju je miril rekoč: „Bodita pametna!“, sta natepla do nezavesti, da je sedaj priklenjen na bolniško posteljo. — Vse te ptičke je že zasačila roka pravice; vsi so že v zaporu.

k Žiče. Čudne reči se pri nas godijo. Mi, kar nas je pošteni slovenskih in krščanskih Žičanov bi kaj takega nikoli ne pričakovali. Popotnik, ki greš skozi naše lepe slovenske Žiče, postoj in poglej čudo sveta na hiši občinskih ubožcev: nemški napis, ki ga nihče ne razume, kaj pomenijo vse tiste številke in črk: 7. C. 314, A. B. G. itd. Če se pa s kom začneš razgovarjati, bo kmalu beseda nanesla na g. Poseka iz Loč. A, to si ti gospod! Baje so se izrazili, da hočejo posilinemškega nadučitelja Čučeka, tudi zoper deželni šolski svet imeti v Žičah. Bravo! Res, prav po Posekovem srcu je naš novi nadučitelj, ki pa še ni nadučitelj: hodi s posilinemško ločko gospodo, vabi jo v Žiče, obiskuje fureže Štajercijancev in takih omahljivcev, ki ne vedo ali so Nemci ali Slovenci, četudi nič nemški ne znajo, ali pa tako lepo, da se jim krave smejo, če jih slišijo govoriti. Naš g. župnik so pa tudi le preveč dobr in verjamejo, da bo nadučitelj res tak, kakor se dela proti njim, a v resnicu pa drugače stori. No, sicer pa g. župnik že vedo, kaj delajo. Spoznanje bo gotovo prišlo o pravem času. Mi slovenski stariši pa zahtevamo, da g. nadučitelj versko-naravno pa tudi v slovenskem duhu vzgaja naše otroke in nemškutarstvo in „Štajercijanstvo“ pri miru pusti, pa bomo prijatelji!

I Podporno društvo Franc Jožefove šole v Ljutomeru ima v nedeljo 28. svečana po večernicah ob 8. uri svoj redni občni zbor v V. deškem razredu Franc Jožefove šole. Vspored: 1. Nagovor predsednika; 2. poročilo tujnika, blagajničarke in ekonomije; 3. volitev novega odbora; 4. slučajnosti. Prav uljudno vabi predsednik.

I Sv. Jurij ob Ščavnici. Bralno društvo ima v nedeljo 28. t. m. po večernicah pri ge. Trstenjakovi svoj občni zbor z navdihmi družbenimi poročili, volitvami ter večimi govorčki fantov in deklet. Pridite vam!

I Sv. Kriz na Murškem polju. Gostje v Ključarovcih na gostiji Franca Sagaj in Jozefa r. Stuhec iz Logarovec so darovali za obmejne Slovence 6 K in za dijaško kuhinjo 5 K.

prvem društvenem letu je štelo 110 udov, med temi 5 ustanovnih, 100 rednih in 5 podpornih udov. Proslavilo je z „Lurško pastarico“ Marijin jubilej, s pa Galicij pri Celju. Prihodnjo nedeljo 28. februarja bo v katoliškem kmet. izobraževalnem društvu predavanje. Predaval bode odgovarjanec kršč. socialne zveze iz Maribora. K obilni udeležbi vabi odbor.

peževno slavnostjo jubilej Pija X. in s poučnim predavanjem cesarjev jubilej. Gledališčnih predstav je bilo 6. Poučnih predavanj 13. Društveno delovanje sta močno podpirali mladenička in dekliška zveza. Dohodkov je imelo društvo 438 kron 77 vin. in stroškov 420 kron 99 vin. Knjižnica šteje 375 del v 537 iztisih. 104 izposojevaleci so prebrali 1550 knjig. Društvo ima čeden gledališki oder in veliko, jako primerno knjižnico omaro. Ponosni smo lahko Peterčani na svoje izobraževalno društvo. Novo izvoljeni odbor se je sestavil tako-le: Čonč Janez, kmet, predsednik; župnik Gomilšek Franc, podpredsednik; mladenič Fr. Verk, tajnik; mladenič Fr. Kovačič, blagajnik; mladenič Konrad Debelak, knjižničar; mladenič Fr. Strašek in kmet Fr. Vehovar, odbornika; kmet Sim. Debelak in mladenič Jurij Andrlič, pregledovalca računov. V novem letu so si udje izposodili že nad 300 knjig. Naši mladeniči pripravljajo udom za velikonočne praznike izredno zabavo; predstavljalni bodo na velikonočni pondeljek jako Šalvo igro. Delajmo čvrsto, da bo uspeh drugega društvenega leta tudi velik.

c Sv. Ema. Naznanja se, da bode imela Dekliška zveza pri Sv. Ema svoj mesečni sestanek v nedeljo po večernicah, dne 28. svečana, v prostorih Čitalnice kat. slov. izobraževalnega društva pri Sv. Ema. — Predaval se bode o raznih imenitnih zadevah sedanjih časov in sicer: „Pod en zastavo“, „Slovenke, združujmo se!“, „Lepa naša domovina“. Vabijo se vsa zavedna in dobromislača šentemska dekleta in žene k temu zopetnemu imenitnemu podniku za slovenska dekleta.

c Sv. Peter v S. d. Prav pohvalno so pretečeno nedeljo predstavljali grušoveljski fantje ganljivo igro: Spoštuj očeta. Priznanje zaslužijo vsi diletanti, posebno pa slikar Herman Vašel, ki je svoje tovariše tako spretno za oder pripravil. Mešani zbor pelje mične pesmice, mladi deklamatorji pa so prednašali podučno pesem: „Vino in vodo“ in „Žalostno pesem“ od Slomška, ki prav resno svari Slovence pred pogubnim žganjevitjem. Vsa prireditve bila je zabavna in podučna. Živelno katoliško bralno društvo. Slogal.

c Iz možirske okolice. Slišal sem, da je imela ženska podružnica sv. Cirila in Metoda pred kratkim svoj občni zbor v „Hotel zur Post“, veselico pa „Restauracion und Bad-Liffai“. Na veselici se je govorilo baje tudi nemški. Vodstvo podružnice si je zbralo gostilne za svoje prireditve, katere še imajo zmiraj nemške napis, červnovo so v Mozirju gostilne, katere imajo lepše prostore kakor ti dve, samo nemški napis nimajo. Omenim še, da je druga imenovana gostilna last nekega Nemca iz Gradca, ki močno podpira s slovenskim dobičkom Südmarko. To je vse v prvi vrsti vodstvu podružnice ter liberalcem, kateri si zares zaslužijo ime naprednjaki. — Ali ne?

c Rifnik. Poročil se je dne 15. t. m. g. Miha Močnik v Kalobju z gospodično Ano Spreic pri Sv. Jurju ob juž. žel. Bilo srečno!

c Vrečo z denarjem je našel. Iz Trbovelj se nam piše: Še je gotovo vsem v spominu, ko je nekdo ukradel lansko leto na kolodvoru v Trbovljah 6000 kron, in sedaj bi se bila kmalu naredila druga nesreča pri pošti. Ko pelje zjutraj ob 6. uri 40 minut pošto pismoneša od postaje na pošto Vode, zgubil je z voza žakelj z denarjem, ker je pozabil voz zapreti. Delavec Jug, ki spravljajo splave iz Save, gredoč v službo, ga je našel pri cementni tovarni in ga oddal na postaji Trbovlje.

c Trbovlje. Zadnji četrtek dne 18. svečana je bila tukaj krščena 6% let stará deklica, katero so našli drvarji v gozdu dne 15. avgusta 1902. Zadeva se je sicer naznana kompetentni oblasti, a mati otroka se ni mogla izslediti. Otroka je zredila Cecilija Singer; ker je ta radi dela romala od kraja do kraja — bivala je v Petrovacu, v Blejvu, Uvacu, Sarajevo in Pali — je ostal otrok brez krsta. Meseca septembra lanskega leta je prišla Cecilija Singer z imenovanim otrokom iz Reke radi dela v Trbovlje, kamor je priromalo v zadnjem času radi razširjenja tukajšnjega industrijskega podjetja na stotine delavcev raznih jezikov. Deklica, ki je dobilo ime Marija, je pri krstu sama odgovarjala in molila vero in očenaš v hrvaškem jeziku. Botra ji je trgovčeva soproga gospa J. Dvoršak.

c Luče pri Ljubnem. Obširno planinsko posestvo Sedečce ob koroški meji 400 oralov površja je zopet kupil znani veleposestnik g. J. Zavolovšek iz Okonjje.

c Sv. Ema. Poročil se je dne 15. t. m. vrli katoliško narodni mladenič in posestnik Alojz Otorepec, s pridno deklico Lizo Belina. Bog daj novoporočencem obilo sreča in božjega blagoslova.

c Braslovče. Opozorjam, da enkrat vsa bralna društva S. K. S. Z v Šavinjski dolini, kakor tudi vse tamšnje mladeničke zveze, da se mnogoštevilno vdeležijo socialnega tečaja, ki se vrši 1. in 2. marca. M. Ž. e, mladeniči, pride v obilnem številu.

c Zibika. Zahvala. Hranilnica & posojilnica in okrajski odbor v Šmarji pri Jelšah darovala sta zibiki šoli 21 krasno vezanih knjig za šol. knjižnico, za kar

izreka najprisršnejo zahvalo šol. vodstvo in krajni šol. svet Zibika.

c Gomilsko. »Z ozirom na podlost članka N. L. štv. 28 radi nesramnega zavijanja v cerkvenem govoru preč. g. župnika Zdolšeka — na novega leta dan, ob inštalaciji našega preč. g. župnika — izražamo Gomilski farani svoje ogordjenje; dobrovedoči, da ta zlobnost ni izšla iz naše fare, marveč iz neke bližnje, pod našo, dosihdobj, še neokuženo knjiko! Pač pa naj velja preblagemu in mnogozaslužnemu g. Zdolšku vsa čast in hvala za njih velepomembne čestitke, voščila in druge lepe nauke, ki so nam jih znali ob tej priliki v toli polnej meri izražati!«

c Gornjograd. Na pustno nedeljo so igrali člani izobraževalnega društva Šaloigro „Trije tički“ res tako izborno, da mnogobrojno občinstvo kar ni moglo nehati se smejeti. Vsak tiček je bil popolnoma na svojem mestu. Občinstva je prišlo od vseh strani kar trumoma, zastopani so bili različni sloji, poleg ogromnega števila kmečkega ljudstva smo zapazili veliko uradnikov in njihovih družin, tržane iz Gornjegagra- da, Ljubnega itd. Tako je prav!

Brežiški okraj.

b Shod S. K. Z. v Pišecah, napovedan za 28. t. m., se je preložil na poznejši čas.

b Za obmejne Slovence se je na gostiji pri Gregorčiču na Malem vrhu, župniji Pišece, nabralo 21 K 54 v.

b Pilstanj. Volitve v tržki občinski zastop bomo imeli prihodnji teden. Vse je pokoncu. Posebno se veliko trudijo liberalci ali stajerecijanci — ali kako se že imenuje ta umazana zalega. Drugokrat bomo malo bolj posvetili v ta nesnažni brleg. Na dan volitve ne sme nihče doma ostati, kar poštene diha. Posebno volilci tretjega — nižjega razreda, vsi na volišču, da ne pridejo v odbor ljudje, ki bi delali sramoto naši občini. Vaša sveta dolžnost je, da volite samo poštene dobro krščansko može; nikdar pa na listek ne napišite imena ljudi, ki se vam zdaj dobrajo, samo da bi tako zlezli malo više. Ne volite nikogar, ki bere ptujsko kroto ali druge liberalne brezverske liste, in ki ni čisto poštenega značaja! Torej, slovenski krščanski može, naj nikdo ne ostane doma — in zmaga je vaša!

b Planina. Od raznih krajev naše domovine, prihajajo različne novosti in vesti od veselic in slavnosti. Tudi tukaj na Planini smo obhajali dne 1. februarja veliko slavnost, namreč ustanovitev lastne župnije in inštalacijo našega ljubljenega pastirja č. g. Franca Gartnerja, kateri že čez dve leti delujejo med nami. S svojo neumorno delavnostjo in ljubeznijo so si pridobili srca vseh župljanov. Čuden slučaj, prva, katero so tukaj poročili pred dvema letoma, je bila Maria Žibret iz Pristave in ravno letos kot župnik so zopet prvo poročili sestrično Marije, Frančiško Žibret na Selih. Na tej gostiji se je nabralo za družbo sv. Cirila in Metoda 4 K 25 vin.

Književnost.

Družba sv. Mohorja. Za letos ponuja družba svojim udom poleg navadnih šesterih knjig še sedmo knjigo, oziroma jo daje v zameno za molitvenik, ako kdo to želi. Sedma knjiga je najnovejši spis našega priljubljenega pisatelja dr. J. Vošnjaka in obsega jake zanimivo povest. Kar ta povest pripoveduje so resnični dogodki, ki so se vršili pred blizu 30 leti na Spodnjem Štajerskem. Borijo se tam pošteni rođoljubi za svojo čast in pravico z zagrizenimi in hudobnimi voditelji nemurštva — pa ne samo za svojo pravico in čast, ampak tudi za pravice svojega naroda. Ta povest pripoveduje toraj tudi kako zanimive stvari iz naše domače zgodovine in nam slika vse težave, ki so bile premagati prvim našim voditeljem v boju za svete pravice slovenstva. Povest bo toraj zanimala vse rojake, ki jim bije srce za našega naroda svobodo in čast, še posebno pa Štajerske Slovence, med katerimi še živi nekaj mož, ki so bili priče narodnih bojev in narodnih zmag pred 30 leti. Sezimo toraj po tej knjigi, črpajte iz nje poznanje prve dobe slovenskega preporoda, pa tudi trdno prepričanje, da mora priti dan zmage tudi za nas. Počastimo pa tudi vrlega pisatelja, ki se poslavljajo s tem spisom od svojih bralcev, v visokih letih pač, pa poln še mladeničkega ognja za narod, za katerega je delal z besedo in peresom vse žive dni.

Najnovejše novice.

Deželnozborske volitve za Štajersko se pričeno dne 7. maja. Takrat voli splošna skupina. Končane bodo 29. maja. Takrat voli veleposetvo.

Sv. Lenart pri Vel. Ned. Poročila se je gdje. Verona Korpar, hčerka vrlega pristaša K. Z. g. Tomža Korparja z g. Filipom Krabonja. Na tej gostiji se je nabralo za obmejne Slovence 4 K 70 v. Narodnemu paru vse najboljše.

Listnica uredništva.

Boisno: Danes nihilo prostora, — Šaleška dolina: Pač preveč osebno, kar ne spada v političen list. — **Oplotnica:** Za danes nam zmanjšalo prostora. Pozdrave! — **Št. Ilj** pod Turjakom: Prav tak! Bomo pribereli! — **Radomerščak:** Pozdrave! Smo že prej dobili v stari drug dopis. Zglasite se zopet! — **Zibika:** To je izrazit bojkot in drž. pravdnik bi nas zapisal, zato pa smo rajši mi zaplenili i dopis. Pozdrave! — **Jarenina:** Smo prej že od drugod dobili Pozdravljeni! — Drugim dopisnikom: V. č. dopisov nismo mogli spraviti v to stevilko. Pride po možnosti prihodnje!

S potrtem srcem naznajamo tužno novico, da je staresta duhovnikov Lavantske škofije, prečastiti gospod

Janez Ev. Bosina

biseromašnik, častni kanonik, kn. šk. konzistorialni svečalec, dekan in župnik v pokoju, imejitelj zlatega zaslavnega križa s krons in svetino za 40letno zvestvo službovanje, častni občan trga Kozje in občin Zdole in Veternik

v torek dne 28. februarja t. l. ob 8. uri zjutraj, spreviden z zakramenti za umirajoče, v 7. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Sv. maša zadušnica in pogreb preblagega pokojnika se vršita v četrtek, dne 25. februarja t. l. ob 10. uri v Kozjem. Kozje, dne 28. februarja 1909.

Dekan Marko Tomažič
z dekanjsko duhovščino.

Zahvala.

Za izraze sočutja, ki so nam povodom smrti naše predrage in ljube nam mamice

Franciške Musi roj. Knez

došla od mnogih strani, se vsem iskreno zahvaljuje v imenu vseh domačih.

Istotako nama je dolžnost, da se prav lepo zahvaliva veleč. g. dekanu Jakob Hriberniku in vsem drugim veleč. gg. duhovnikom, visokorod. gg. baronom Wittenbach, preblagor. g. dež. sod. svetniku Jožetu Rotner, velerod. g. c. kr. notarju Mihaelu Jezovčik, velecenjenim gg. sodnijskim in davčnim uradnikom, slavnemu učiteljstvu, vsem preblagim gospem in gospodom, kakor vsem drugim, ki so od blizu in daleč prišli in spremili rajno preblago mater k večnemu počitku.

Iskreno se tudi zahvaljujeva velerodnemu g. dr. Červinku, distriktnemu, sodnemu in blagajnemu zdravniku v Braslovčah, ki je z vso vnemo in skrbjo lajšal bolečine naši predobi materi v njeni nezdravljivi, 6—12 oralov najboljših travnikov, njiv in sadosnikov pod ugodnimi pogoji. Več se izve pri Slov. Gospodaru.

Alojzij in Jože Musi,
kaplana.

1b4

Zahvala.

Za obila sočutja, ki so se nam izrekla povodom prerane smrti naše izkreno ljubljene hčerke, sestre ozir. svakinje

Marije Kené alias Kunej,

katero zemeljski ostanki so se v nedeljo dne 21. februarja t. l. ob ogromni udeležbi sočutnega ljudstva položili k večnemu počitku, kakor tudi vsem onim, ki so nji na kakšen kol način izkazali ljubav v bolezni in ki so njo spremili v kraj pokoja, se izreka tem potom najiskrenješa zahvala.

Posebno prisrčna zahvala izreka se č. g. župniku „piščekemu“ za krasni, ganljivi nagrobni govor, slav. pevcem za prelepo pesem nagrobnico, vsem sorodnikom, cibotom, rodbini ozir. „botrom“ Pedvinskemu, za predragi rajnici izkazane dobre, ter c. rodinam Kokot, Medved, Tomine in g. Černeju za izraženo sožalje in udeležbo pogroba s hrepenečo željo, da se predrago nam rajaico spominja v molitvi in se njo ohraní v blagem spominu.

157

Žaluoča rodbina.

Močen pekarski učenec se sprejme v pekariji Schmidt, Poštna ul. št. 6 Maribor.

183

Olje

za razne stroje prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Štefan Kaufmann

trgovina z železino

v Radgoni,

priporoča 938

peči,

štetilnike (Sparher)

in vsakovrstno posodo.

Kmetovalci, rešite svojo živino
pred kostolom in bramarko, ki preti živini vsled suše, s tem, da pridate pravčasno

Barthel' novo klajno apno

žgan ali uedilina, z zajamč. 38—42% fosforove kislino.

Nekaj dek vsak dan zadostuje, da se prepreči ta bolezni. — Pouk zastonj. Cene nizke.

Mich. Barthel in dr. DUNAJ X./I.
Dopisuje se slovenski.

85

Pojasnila o inseratih daje

upravnih sami tistim, ki priložijo vprašanju znanko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 20. februarja 1909.

Gradec 16 64 2 24 46
Dunaj 87 89 3 6 46

Glasovir, dober in lep se zaboje na ogled v Narodnem Domu, Maribor — je ceno na prodaj. Natančneje pove tamkaj hišnik.

158

Milinarskega vajenca, pridnega, ki ima veselje do tega obrta, takoj sprejme g. Ivan Böhm, umetnični mlin v Framu (Stajersko).

151

Kroščaki pomočnik se takoj sprejme pri g. Simunu Mayer, Koroška ul. Maribor. 149

Majhna hiša s sobo, kuhinjo, kleščjo in sadnim vrtom je na prodaj v Gornjem Radvanju pri Mariboru. Natančneje se izve pri g. Macheinu v Gor. Radvanju.

148

Franjo Gnilšak, Sv. Barbara v Halozah naznajuje, da ima še več tisoč podlage riparie portalis na prodaj. Cena po dogovoru.

152

Naznajilo. To spomlad imam na prodaj lepo vzgojena stičlerna drevesa. Beli zimski kalvili, kanadski rajneta, zgodnji virginski rožek, veliki zimski našancelj in ved mešani drobnib sort. Dreves je nad 1000 na prodaj po 80 v. Naročila sprejema Martin Matjašič, Hlaponci, pošta Juršinci via Ptuj.

129

V našem se da lepo kmetsko posestvo v bližini Maribora, obstoječe iz prostorne stanovanle hiše in hlevi, 6—12 oralov najboljših travnikov, njiv in sadosnikov pod ugodnimi pogoji. Več se izve pri Slov. Gospodaru.

153

Naznajilo. To spomlad imam na prodaj lepo vzgojena stičlerna drevesa. Beli zimski kalvili, kanadski rajneta, zgodnji virginski rožek, veliki zimski našancelj in ved mešani drobnib sort. Dreves je nad 1000 na prodaj po 80 v. Naročila sprejema Franc Petelinca v Brestnici pri Mariboru.

104

Dobre ohranjeni še skoraj novi benzincemotor 6—8 H. P. se zaradi povečanja obrta, pod jaks ugodnimi pogoji proda. Motor so lahko pogleda v svojem teknu delavnikih. Naslov: Franc Caf, žaginska uprava Sv. Benedikt v Slov. gor.

116

Lepo malo posestvo v Slinici p. Hoče z zidano hišo in gospodarskim poslopjem z 2 sobami, špisoš, kuhinjo, z veliko kleščjo, svinški hlevi, njiva, sadosnik, travnik, gozd in brajde, se proda iz prostorke za 2800 kron. Vina se naredi 4 polovnjake, do 12 polovnjakov slič. Redi se lahko posestnik od 1 do 2 kravi in do 6 svinj. Dopisi se do pošte gospodarju Francu Petelinemu v Brestnici pri Mariboru.

104

Išče se dobro idoča gostilna v našem ali pa na račun. Ponudbe na M. F. 100. Rimske toplice.

118

Prodaja se hiša, visokopritlična, novozidana, s 5 sobami, kuhinjo, 8 kleti, lepo dvorišče, ki se zapre, konjski hlev za 2 konja, krvaj hlev za 2 kravi in svinjaki za 4 svinje. Zraven hiše se proda lep sadosnik, vrt za spize, nekaj travnikov in njiv. Hiša leži v trgu Št. Juriju in cerkev, ima dvojno pročelje in je najbolj primerna za kakoge trgovca ali upokojenega župnika.

105

Cena prizerna, odplačilo lahko. Natančneje se zve pri g. F. Pranželj, v. Št. Juriju ob juž. žel.

104

Več met. centov sladkega semena otave je na prodaj v Meljski cesti št. 56 Maribor.

131

Na prodaj je lepo srednje posestvo z lepim sadosnikom in prostornim dvoriščem, ki je blizu cerkev in mesta Ptuj. Na vsaki strani posestva okoli 10 minut oddaljene velike ceste. Upravna se ustneno ali pismeno pri Tomaz Klas

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru

priporoča
te-le tvrdke:

Neveste in ženini,

najdejo velikansko izbiro za obleke in perila v trgovini z manufakturnim in konfekcijskim blagom

M. E. ŠEPEC

MARIBOR,

Grajski trg št. 2.

Svoji k svojimi!

Nova trgovina

F. Bureš,

urar, ocalar in zlatar

v Mariboru

Tegetthoffova cesta 33,

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, ocalar, dalmogledov, raznovrstna zlatnine in srebrnine ponajnižjih cen. Garancija večlet.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

Vsi zavedni Slovenci in Slovenke naj bi nosili po letu :: ::

Slamnike (klobuke)

le iz domače slov. tovarne, ki se tudi dobe v najlepši izbiri ter najnovejšem sloju, razven tega pa najmanj za tretjino cenejše kakor v vsaki drugi trgovini. Vzorci (za gospode, dame in otroke) so na razpolago v trgovini **VILKO WEIXL** Maribor Gospodska ulica 13. Prevzamejo se tudi slamniki v osnzenje.

Glavna zalogra Barthelnovega apna za poklajo! Razne vrste traynega, detelnega, gozdne in vrtinarskega semena priporoča

M. Berdajs MARIBOR
Sofijin trg

Podružnice
Spljet, Celovec
:: in Trst ::

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2
sprevaja vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih **4120%** Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev
Delniška glavnlosa K 3,000 000. — Reservni fond K 300.000.

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **štiri odstotke** ter pripisuje obresti vsekoga pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odtegne vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornjograd, Sevnica, Šmarje, Šoštanj in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata včasih nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K., za vodovodne naprave 10.000 K., za napravo potov 1500 K., različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne stičkovne šole 2.400 K., za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K., skupno tedaj nad 45.000 K.

Slovenci, poslužite se
južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, da se načni denar za mladoletne in varovance izkuščno le v južnoštajersko hranilnico.
Za brezplačno določljivite denarje so položnice c. kr. poštnohraničnega računa št. 18.818 vsakemu na razpolago.

Rokavice
vse vrste

hlače iz usnja, naramnice, razne bandaže, kakor na pr. kilne pase, trebušne obvezne, suspenzorije itd. umeštne ude ter različno v to stroko spadajoče delo lastnega izdelovanja, priporoča po nizki ceni

Franc Podgoršek,
bandažist in rokavičar Maribor, Grajska ulica 7.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom priporoča

Prva borovska tovarna orežja
Peter Wernig,
država z omejeno zavezijo v Borovijah (Koroško).

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica,
osnovana od občine svobod-
nega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpečetljivi po bliški neprerični vsake vrste: hišo, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jasno ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Gorno št. 1.

Velikonočne razglednice

priporoča trgovina
tiskarne sv. Cirila
v Mariboru.

Premog in drva

prodaja, ter stavi tudi na dom

A. VERTNIK

trgovina z mešanim blagom,
:: premogom in drvami ::
Maribor, Koroška cesta.

Obleke in perila kupujete po najnižji ceni v trgovini z manufakturnim blagom

FELIKS ROP

MARIBOR, Poštna ulica št. 8.

Grajski trg št. 2.

Zakaj?

kupujemo pri

JOŽEFU ULAGA V MARIBORU,
Tegetthoffova cesta št. 21.

Zato!

ker se tam dobi najboljše blago po najnižji ceni in sicer za jesen velika izbir za moške in ženske obleke, najlepše svilnate robe, predpasnike, ženske in moške perile, vsakovratne preproge, vse najboljše vrste. :: ::

Slavnemu slovenskemu p. n. občinstvu uljedno naznanjam, da sem otvoril v Mariboru, Šolska ulica št. 2 nasproti kavarne „Central“ moderno urejeno briwnico.

Isto priporočam vsem zavednim Slovenec ob čisti in točni postrežbi v blagohotni obisk. Odličnim spoštovanjem

IVAN BERGLES,
brivec.

Ču! te !!

Velikansko zalogra novega modnega ter volnenega blaga, najnovejše vence in evecnice za neveste priporoča slovenska trgovina

Jos. Druškovič
Slovenjgradec.

Umetnost

ni slabo blago po nizki ali fino po visoki ceni kupiti, ampak umetnost je fino in dobro blago po nizki ceni kupiti in to je samo mogoče ako se osebno ali pismeno obrnete na slovensko trgovsko hišo :: na debelo in na drobno :: ::

R. Stermecki Celje,

katera razpošilja cenike, vzorce in blago po vseh slovenskih deželah in je danes najcenejša in najboljša trgovina na Sp. Štajerskem.

Slov. Bistrici in celemu okraju se priporoča, da kupujete svoje vsakovrstne potrebe pri trgovcu

= ALOJZIJE PINTER =

pri farmi cerkvi v Slov. Bistrici.

Postregel Vam bodo gotovo zadovoljno in zanesljivo najcenejše. Zaloga vseh strok blaga: za raznovrstne obleke, špererije, semena, železo, železnine, i. t. d. Kupuje vse kmetijske pridelke.

NB. Sprejema tudi zavarovalnino in daje v tem oziru svet.

Edina narodna steklarska trgovina FRAN STRUPI, Celje,

priporoča svojo bogato zalogu stekla, porcelana, kamenine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobe. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah.

Najnižje cene — Najsolidnejša postrežba.

Na debelo — Na drobno!

Podružnice
Spljet, Celovec
:: in Trst ::

SLAVIJA
je največja slovanska zavarovalnica,
proti požaru in življenju.

Štampilje

iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Kemična prainica oblek

H. Volk, Šoštanj

se priporoča za pranje in barvanje reznih oblek, kožuhovin, rokavic i. t. d.

Lišja od oblek ni treba odstraniti.

Edini slovenski zavod te vrste.

Ivan Ravnkar, Celje, Graška cesta št. 21

Trgovina s špererijskim blagom deželnimi pridelki in raznimi subimi ter oljnatimi barvanci. Priporoča svojo veliko zalogu kineskega, ruskega in ceylonskega čaja, jamaika rumu konjaka, vseh vrst namiznega in zdravilnega vina, kave najrazličnejše kakovosti surove kakor vsaki teden štirikrat sveže žgane. Za postni čas priporočam namočeno kakor suho polenovko, sardine, morske postriki v olju sveže surove žgano maslo in druge delikatese. Bogato zalogu stearinskih, voščenih sveč kakor onih za svetnico v najrazličnejših oblikah. Svinjerece operzarjam na „Lucullus“ s katerim najhitrejši in najcenejše zredje svoje prasiče spoštovanjem

Ivan Ravnkar.

Ptuj!

Domäča tvrdka

Ptuj!
Anton Jurca naslednik **ALOJZIJE SENČAR** v Ptaju

priporoča svojo bogato zalogu vsakovrstnega, vedno svežega, najboljšega špererijskega blaga, katero prodaja na debelo in na drobno pri točni postrežbi po najnižjih cenah. Kupuje tudi vse deželne pridelke, jajce maslo itd. po najvišjih cenah. ::

Pridi, poskusit tu prihajal boš vedno!

Mnogo, mnogo 1.000.000 krov!
Bi že samo v našem cesarstvu letno ved prigospodarili, ko o se p. n. posestnik posluževali „Palme“, ki pospešuje opiranje vsakovrstnih perutnih in dojlivih živali, jih obvaruje bolezni in ozdravi sigurno, če so belane in difterijo ali pa v prebabilih. 1 K post. znak (nakazano 6 v. ved prinesec Palma z navodilom poštne prosto; spod 4 K ni povzet). Priporočam se L. E. Weixl, priprav. živ. živil, Maribor, Zoislin trg 3. Čez sto priznanj. Prospekti prosto.

100

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru,

registrovana zadruga z neomejeno zvezzo

Grajski trg št. 2 v hiši gostilne pri črnem orlu (Schwarzen-Adler).

Denarni promet je tekom osemmesečnega poslovanja čez en milijon kron.

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na vadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti papilarni varnosti po 4 1/4%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposujejo na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnilvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvenčni praznike. — V uradnih urah se sprejema in plačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 8.—5 popoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Lepa priložnost za kupce!

Je enonadstropna, obrestna hiša z vrtom in dobro gostilno, na leto 3.046 K obresti, zavoljo preselitve za 43.000 K na prodaj. (Pod dobrim kupom lahko na hiši 16.000 K dolga ostane). Zraven še je tako primeren prostor za mesarijo. Naslov v upravnosti. 132

Pri želodčni in starostni bolehnosti

se priporoča že več sto let svetovnoznameno iz vina destilirano dušo in telo oživljajoče pomožno in krepčilno sredstvo

KONJAK.

Takega 12 let starega pošilja 4 steklenice za 12 K franc. Benedikt Hert, veleposestnik, Graščina Golič pri Konjicah. 144

Najemna hiša v Ljubljani

2 nadstropji visoka, z dvoriščem, 2 cestni pročelji, 10 stanovanj z 2—5 sob z vsem, kar spada zraven, bruto obrestni dohodek 4000 K, se radi družinskih razmer proda za 48.000 kron, od katerega zneska se mora plačati samo polovica v gotovini. Pojasnila daje samo direktnim kupcem Križaj, 138 Deutsche Gasse 2, Ljubljana.

Oznanilo.

Doslužen pionir, neoženjen, ki ima dobro spričevalo od svoje župnije in od občine, dobi službo boderja na Dravi v Zg. Dupleku. Plačilo 40 K na mesec, prosto stanovanje.

Oglas se naj ustmeno ali pismeno do 10. sušca 1909 pri g. Ignacu Kumer pri Sv. Martinu, p. Vurberg pri Ptaju. 146

Cepljene trte

I. kakovosti vseh najboljših vrst na običajnih podlagah imajo za oddati:

I. štajerska, trsničarska zadruga, pošta Juršinci

pri Ptaju;

trsničarska zadruga pri Sv. Bolfanku pri Središču;

trsničarska zadruga v Ljutomeru;

trsničarska zadruga v Žetalah pri Rogatcu; 865

Ceniki so na zahtevanje brezplačno na razpolago.

VABILO

na

občni zbor

Hranilnice in posojilnice na VIDMU, reg. zadruge z neomejeno zavezjo

ki se bo vršil v nedeljo, 14. marca 1909 ob 3. uri popoldne v posojilniškem prostoru.

Dnevni red:

- Čitanje in odobrenje zapisnika o začnjem občnem zboru.
- Poročilo načelstva.
- Potrjenje računskega zaključka za leto 1908.
- Volitev načelstva.
- Volitev nadzorništva.
- Nasveti.

Načelstvo.

NB. Ako bi ne bilo ob določenem času zadostno šte vilo članov, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo sklepal brez pogojno.

656 P. Jurišića, lekarinja v Pakracu št. 201 (Slavonija).

Ali ste že kedaj dobili fonograf zastonj?

Vsled moje najnovejše izvrstite valjarjev z zlatim trdim livom močnega glasu, vsestransko dobro izpeljanih, mi je mogče 2500 fonografov oddati zastonj. Na zahtevanje, kateremu priložite znamko 10 v za poštino, se Vam dospoje načrt, kako si lahko oskrbite velenzanim koncert-fonograf zastonj in brezplačno.

I. zalogu fonografov in govorilnih strojev „Lowin“, DUNAJ VI. Mollardgasse 26.

Izdajatelj in založnik: Katoliško tiskovno društvo.

Odgovorni tiskar: Fran Bakerš.

Tisk tiskarske av. Cvetka v Mariboru.

Vinska dražba.

Ravnateljstvo posestev kneza Hugona Windisch Grätza v Konjicah (hšt. 70, vila) priredi v četrtek 4. marca 1909 ob 11. uri dopoludne dražbo belih in rudečih vin (ca 800 hl) iz Škave (Konjic), Žič, Oplotnice, Vinarij in Ritoznoja (Slov. Bistrica). Vina se bodo brez sodov oddajala.

Pri dražbi je takoj plačati 30% kupnine, ostanek pa pri odvozu vina.

Vina se mora tekmo 14 dni po dražbi umakniti.

Ravnateljstvo posestev kneza Hugona Windisch-Grätza v Konjicah, 9. februarja 1909. 130

Važno za poljedelce!

Janez Riegelbauer, Ptuj

trgovina s semenom

priporoča: Štajarsko deteljo 3letno, lucerno deteljo 7letno zanesljivo, prosta predenice (žide). Najboljšo vrsto rone, korenja. Travno seme za mokro in suho zemljo. Vse vrste vrtnarskih semen posebno flančno. Vsak, kateri je do zdaj pri meni kupil, je bil zelo zadovoljen. — NB. Pozneje tudi Gumo za zeleno cepiti in Rafijo za vezanje goric. 153

Kmečka Hranil. in Posojilnica v Pišecah

v Pišecah

uraduje vsaki četrtek predpoldne, v slučaju potrebe tudi popoldne. Sprejema hranilne vloge od vsakterega in obrestuje

po 4 1/2%.

Posojila daje le zadružnikom na osebni kredit po 5 1/2% na vknjižbo po 5%. Prometa prvi uradni dan dne 11. srečana nad 12.000 K. 156

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam 50.000 cepljenih trt na prodaj in sicer vrste Molser na portalis 20.000, Burgunder beli 20.000, Silvanec na Portalis 10.000. Trte so dobro zaraščene in vkoreninjene. Cena 100 komadov 15 K in korenjaki so tudi Rip. Portalis 10.000 stanejo 100 komadov 3 K. Kupec se naj blagovoljno oglašiti dokler je kaj zaloge.

Ivan Verbjak,

posestnik in trtar, Spodnji breg, Ptuj.

Milan Hočvar-Celje

Glavni trg štev. 10.

Priporoča za napravo domače pičje posebno dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrste žganja in likera.

Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kislo vodo, galico, žveplo in rafije.

146 Dobiva se povsodi. 128

Jamčim za dobro in solidno postrežbo.

Pozor! Čitaj!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slavito, izvrstno delujoče sredstvo pri bolezni želodca in črevih, posebno se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju — kongestiji — po manjanju teka, krči i. t. d. Nedosečno sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vspeh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanaštorica) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naoda naravnost od:

P. Jurišića,

lekarnarja v Pakracu št. 201 (Slavonija).

Ceno posteljno perje.

1 kg sivega, puljenega K 2—, pol belega K 2—, belega K 4— prima perje mehkega kakor puha K 6—, voleprima oglajenega najboljše vrste K 8—, mehkega perja (puha) sivega K 6—, belega K 10—, prsnega puha K 12—, od 5 kg naprej poštne prosto.

Narejene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inčeta (annkinga), pernice, velikost 170×116 cm z dvema zglavnicama, te dve 80×56 cm, zadost na polpljeno, z novim, sivim občiščnim, košatim in stanovitim perjem K 16—, napol matna K 30—, matna K 24—, perica samta K 12—, 14—, 16—, zglavnica K 3—, 5—, 4—, razpoljila po povzetju, zavojnina 898 zaston, od K 10— naprej poštne prosto.

Maks Berger v Dešenien štev. 235, Šumava.

Kar ne ugaja, se zameni ali pošljedenar nazaj. Cenik zaston in pošt. prosto.

Oves za seme

čisti beli pohorski znano najbolj obstojoč in največ zrna prinesoč se dobi po 20—22 K 100 kg, tako tudi jari ječmen, siva ajda, rž, domače pohorsko detelno seme. Lucerna, vse vrste travno seme, runkli, korenje, z enim vsa polska in vrtna semena najvišje kaljivosti pri

Šimonu Hrepevnik v Konjicah. 124